

Spišská Nová Ves

1. Východniari chystajú autobus na vodík

[30.11.2020; Nový Čas; Slovensko; s. 14; kz]

2. Získali dotáciu, škôlku stavať nemôžu. Už dva roky

[30.11.2020; Sme; Východné Slovensko; s. 7; Mária Šimoňáková]

3. Bizarný "biznis plán"

[29.11.2020; TV JOJ; Krimi; 19:00; Matúš Gavlač / Stanislava Kováčik]

4. VIDEO+FOTO: Pumpy na domácej palubovke nestačili na Young Angels

[29.11.2020; bbonline.sk; ŠPORT; 10:33; Bonline.sk (R. Blaško;foto: I. Golembiovský)]

5. VIDEO: Basketbalistky UMB ťahali v Šamoríne za kratší koniec

[29.11.2020; bbonline.sk; ŠPORT; 08:30; Bonline.sk (R. Blaško)]

6. HOKEJ: Z troch zápasov nazbierali Levičania šesť bodov

[29.11.2020; mylevice.sme.sk; Levice / Šport; 00:00; Ivan Porubský]

7. Markušovciam výdavky za stráženie osady štát preplatil, Gelnici ich škrtol

[28.11.2020; Korzár; REGIÓN; s. 3; MÁRIA ŠIMONÁKOVÁ]

8. Spišskonovoveský domov dôchodcov mal minimum prípadov COVID-19. Teraz nastal zvrät

[28.11.2020; tnoviny.sk; Koronavírus; 19:01; SPIŠSKÁ NOVÁ VES/TV Markíza]

9. Prekvapenie po testovaní

[28.11.2020; TV Markíza; Televízne noviny; 19:00; Ján Tribula / Patrik Švajda;Mária Chreneková Pietrová]

10. Video: Pred domom premiéra Matoviča sa zišli stovky ľudí, polícia nezasiahla

[28.11.2020; 24hod.sk; Z domova; 17:33; redakcia]

11. V Spišskej Novej Vsi pomôžu rodinám v kríze zbierkou potravín a drogérie, situácia je vážna pre koronavírus

[28.11.2020; 24hod.sk; Z domova; 15:09; redakcia]

12. Extraliga žien: Vysoké víťazstvá Ružomberku i Piešťan

[28.11.2020; sport.sk; sport.sk; 00:00; Zdroj: TASR]

13. PRED 20 ROKMI A DNES: Zmena vizáže Marián Christenko

[28.11.2020; kosicednes.sk; Zaujímavosti; 00:00; Jana Vargová]

14. Rozhodli prvé tri rýchle góly

[28.11.2020; mytopolcany.sme.sk; Topoľčany / Šport; 00:00; Jaroslav Šupa]

15. Alarmujúce čísla z východu Slovenska: Na jar sa pre koronavírus ocitlo v náhlej núdzi 8-tisíc rodín, v súčasnosti je to až 17.000 rodín

[28.11.2020; hlavnespravy.sk; Hlavné správy; 00:00; redakcia]

16. Samosprávy kritizujú preplácanie testovania z prvej vlny

[27.11.2020; RTVS Jednotka; Správy RTVS; 19:00; Marie Balážová Melníková / Viliam Stankay]

17. Dvojaký meter pri schvaľovaní nákladov

[27.11.2020; RTVS Dvojka; Správy RTVS z regiónov; 17:30; Marie Balážová Melníková / Jozef Kubánek]

18. Situácia v sieti nemocníc na východnom Slovensku je stabilizovaná, na ventilácii je 10 pacientov

[27.11.2020; cas.sk; Čas.sk; 17:26; TASR]

19. Regionálne úrady verejného zdravotníctva ponúkajú desiatky antigénových odberových miest

[27.11.2020; webnoviny.sk; Ostatné; 17:05; redakcia]

20. Samosprávy kritizujú preplácanie testovania

[27.11.2020; Regina Západ; Žurnál Rádia Regina; 17:00; Marie Balážová Melníková / Vladimíra Legiňová]

21. Okresné úrady preverujú oprávnenosť nákladov

[27.11.2020; RTVS Jednotka; Správy RTVS; 16:00; Marie Balážová Melníková / Simona Simanová]

22. Regionálne úrady hygieny otvorili odberné miesta. Tu je ich zoznam

[27.11.2020; tvnoviny.sk; Koronavírus; 15:03; BRATISLAVA/TASR]

23. Otestovať sa môžete aj na regionálnych ÚVZ. Pozrite si zoznam

[27.11.2020; ta3.com; Slovensko; 14:25; TA3 SITA]

24. Týždenný PREHLAD za okres Spišská Nová Ves: Koľko pozitívnych testov pribudlo?

[27.11.2020; dnes24.sk; Spišska; 14:09; redakcia]

25. História / Odkázanosť Rómov na sociálny systém stvorili komunisti

[27.11.2020; postoj.sk; Spoločnosť; 13:10; Jozef Hajko]

26. Situácia v sieti nemocníc je na východnom Slovensku stabilizovaná

[27.11.2020; teraz.sk; TERAZ.SK; 00:00; TASR]

27. Žilina rozstrelila Martin a vystriedala ho na čele, v Trnave padlo 12 gólov

[27.11.2020; sport.sme.sk; Šport / Hokej - Slovensko; 00:00; SME.sk; TASR]

28. Džugan v Košiciach skončil, posilní Spišskú Novú Ves

[27.11.2020; sport.sme.sk; Šport / Hokej - Slovensko; 00:00; SITA]

29. SHL: Martin na domácom ľade vybuchol so Žilinou, presvedčivý triumf Topoľčian

[27.11.2020; sport.sk; sport.sk; 00:00; Zdroj: TASR]

30. Rybníček o novom nastavení eurofondov: Nemá to hlavu ani päť, všetko sa robí v tlaku a strese

[27.11.2020; euractiv.sk; euractiv.sk; 00:00; Marián Koreň; EURACTIV.sk]

31. V regiónoch sa zriaďujú ďalšie antigénové odberové miesta

[27.11.2020; mytrnava.sme.sk; Trnava / Spravodajstvo; 00:00; TASR]

32. V regiónoch sa zriaďujú ďalšie antigénové odberové miesta

[27.11.2020; domov.sme.sk; Domov; 00:00; TASR]

33. Markušovciam výdavky za stráženie osady štát preplatil, Gelničanom ich škrtol

[27.11.2020; spis.korzar.sme.sk; Spiš Korzár / Spravodajstvo zo Spiša; 00:00; Mária Šimoňáková]

34. Počet infikovaných bude rásť, predpokladá Krajčí. Negatívny test budú potrebovať aj pendleri

[27.11.2020; pravda.sk; Spravodajstvo; 00:00; TASR]

35. Niekdajší nádejní reprezentant skončil v Košiciach a posilnil Spišskú Novú Ves

[27.11.2020; sport.sk; sport.sk; 00:00; Zdroj: SITA]

TEXTY

Spišská Nová Ves

1. Východniari chystajú autobus na vodík

[30.11.2020; Nový Čas; Slovensko; s. 14; kz]

Firma zo Spiša sa spojila s odborníkmi z Technickej univerzity v Košiciach:

Autor: kz | Foto: autor, tb, anc

SPÍŠSKÁ NOVÁ VES - Lepší pre životné prostredie! Novoveská firma Rošero, ktorá vyrába autobusy v triede midi, chystá na trh ekologický pohon. Spolu s tímom odborníkov zo Strojníckej fakulty Technickej univerzity v Košiciach (TUKE) vyvíjajú zásobník vodíka. V mestskej preprave by sa takéto vozidlá mohli objaviť už budúci rok.

Slovenská novinka je vo finálnej fáze. Pre Nový Čas to potvrdil Dalibor Dravecký, výkonný riaditeľ firmy, ktorá svoje autobusy s dieselovým a elektrickým motorom počas 25-ročnej existencie expanduje po celej Európe.

Firma v minulosti vyrobila aj midibus, na ktorom sa vozil švédsky kráľ Karol XVI. Gustáv. Teraz riešia ďalší model. „Z dôvodu dopytu odberateľov pre mestskú dopravu sme začali vyvíjať autobus na vodíkový pohon. Momentálne je to vo fáze papierových projektov. Máme vyšpecifikované komponenty. Na začiatku budúceho roka plánujeme stavbu prototypu a dokončený by mal byť do pol roka. Po odskúšaní by sme už zakrátko vedeli vodíkové autobusy aj vyrábať,“ uviedol. Objednávky tak vedia prijímať už v lete 2021.

Praktickejší ako elektrina

Pri návrhu vodíkových technológií spolupracujú so Strojníckou fakultou TUKE. „Vodíkové autobusy sú vo svojej podstate elektro autobusy, ale namiesto elektrickej energie uskladnenej v batériách si ju uskladňujú chemicky naviazanú vo forme vodíka. Ten po spálení v palivovom článku produkuje elektrickú energiu, ktorá poháňa elektromotor. Momentálne sme v štádiu návrhu energetickej bilancie a jednotlivých komponentov vodíkového a tepelného okruhu. V zásobníkoch bude uskladnený vodík pri nízkom tlaku, čím sa zabezpečí väčšia bezpečnosť prevádzky,“ uviedol vedúci vývojového tímu profesor Tomáš Brestovič. Hlavnou výhodou vodíka je environmentálna priateľnosť pre životné prostredie. „Pri jeho spaľovaní so vzdušným kyslíkom vzniká iba čistá voda a elektrická energia, čo je veľmi výhodné hlavne pre mestskú hromadnú dopravu,“ spomenul. K cene novinky sa zatiaľ nevedia vyjadriť, lebo to závisí aj od počtu vyrobených kusov. Dojazd autobusu je plánovaný na 200 km.

VYSTAVIA HO NA EXPO V DUBAJI

Minister hospodárstva Richard Sulík v rámci tlačovej besedy začiatkom októbra informoval, že boli obnovené prípravy ohľadom budúcoročnej celosvetovej výstavy EXPO Dubaj. Slovensko na nej okrem iného predstaví vodíkový autobus, ktorý bude vyrábaný na Slovensku. Vybavený bude tzv. metalhydridovými nádržami, v rámci ktorých sa vodík viaže chemicky.

Foto:

Profesor Tomáš Brestovič (vľavo) so študentmi pri zostavovaní kompresora.

Spišská firma vyrába rôzne druhy midibusev a úspešne expanduje do celej Európy.

Na midibuse Slovákov sa vozil aj švédsky kráľ Karol XVI. Gustáv

[Späť na obsah]

2. Získali dotáciu, škôlku stavať nemôžu. Už dva roky

[30.11.2020; Sme; Východné Slovensko; s. 7; Mária Šimoňáková]

Košický samosprávny kraj ukazuje na štát, ten na župu, a Markušovciam ide o čas. MARKUŠOVCE. Pred tromi rokmi bola obci Markušovce v okrese **Spišská Nová Ves** schválená dotácia na výstavbu materskej školy. Obec vyhlásila verejné obstarávanie na zhotoviteľa, no to bolo pre pochybenia zrušené a vyhlásené druhé. To je na kontrole už od februára 2019. Obec o výsledku zatiaľ nemá informácie. Podľa vedenia obce vec viazne na kontrole zo strany Košického samosprávneho kraja. Župa tvrdí, že kontrola prebieha na ministerstve.

Stavať nezačali

V decembri 2017 Markušovce podpísali zmluvu s ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka na výstavbu materskej školy. Obci bola schválená dotácia vo výške 674tisíc eur. Ďalších zhruba 39-tisíc mala prefinancovať obec v rámci povinnej spoluúčasti. „Peniaze z dotácie fyzicky na účte ešte nemáme. Mali by prísť po podpise zmluvy. Problém je však v tom, že do dnešného dňa nemáme informáciu o výsledku kontroly verejného obstarávania, ktorú robí kontrolný orgán na Košickom samosprávnom kraji,“ zdôraznil starosta Markušoviec Marek Virágh (nez.). Samosprávy majú zo zákona od septembra 2021 zabezpečiť povinné predprimárne vzdelávanie pre 5a 6-ročné deti. Viac než polovicu zo 4500 obyvateľov Markušoviec tvoria Rómovia. Práve v lokalite Jareček plánujú postaviť škôlku pre 88 tamorších detí. Jediná škôlka v obci je plná. „Novú škôlku potrebujeme. No nevieme, ako to stihneme do septembra. Ak aj kontrola dopadne dobre, po výbere zhotoviteľa sa bude verejné obstarávanie znova kontrolovať a až potom sa môže začať stavať,“ reagoval starosta.

Cesta k eurofondom

Markušovce po úspešnom získaní finančných prostriedkov prostredníctvom eurofondov cez operačný program IROP vyhlásili verejné obstarávanie na zhotoviteľa stavby. Úrad Košického samosprávneho kraja ako sprostredkovateľský orgán pre IROP našiel pri kontrole verejného obstarávania chyby. „Verejný obstarávateľ svojím konaním narušil nestrannú a objektívnu realizáciu verejného obstarávania, ktorej následkom bola diskriminácia záujemcov,“ potvrdila hovorkyňa župy Anna Terezková. Obec vyhlásila nové verejné obstarávanie.

Kraj: kontrola prebieha na ministerstve

Opakovanú súťaž na základe žiadosti obce od apríla 2019 vyhodnocuje riadiaci orgán pre IROP. Tým bolo do mája 2020 ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka, aktuálne táto kompetencia spadá pod ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie. „K výstavbe škôlky môže obec pristúpiť až po ukončení kontroly verejného obstarávania ministerstvom investícií. Informácia, že výstavba škôlky 'viazne' na Košickom samosprávnom kraji, preto nie je pravdivá,“ doplnila Terezková. Kraj okrem kontroly priebehu verejných obstarávaní projektov financovaných z IROP poskytuje obciam ako žiadateľom informácie, pomáha im s podávaním žiadostí a implementovaním projektu.

Ministerstvo: vec má opäť župa

„Obec sa rozhodla urobiť obstarávanie nanovo. Zaslala ho na kontrolu na riadiaci orgán pre IROP, ktorý však nemohol nič robiť, pretože nemal výstupy z kontroly súladu s projektom od projektového manažéra sprostredkovateľského orgánu, ktorý má projekt v kompetencii. Riadiaci orgán preto vrátil obstarávanie na kontrolu sprostredkovateľskému orgánu. Kontrola ešte nie je ukončená,“ informovalo ministerstvo investícií. Mária Šimoňáková

Do dnešného dňa nemáme informáciu o výsledku kontroly verejného obstarávania, ktorú robí kontrolný orgán na Košickom samosprávnom kraji.

Marek Virágh, starosta Markušoviec

Foto:

Škôlka v Markušovciach je plná. Obec chce stavať novú. Ešte nezačali.

[Späť na obsah]

3. Bizarný “biznis plán”

[29.11.2020; TV JOJ; Krimi; 19:00; Matúš Gavlák / Stanislava Kováčik]

Stanislava Kováčik, moderátorka: “Päť mladíci z Harichoviec si vymysleli bizarný biznis plán, stopli im ho však policajti počas bežnej kontroly. Eurá chceli zarobiť krádežou puklíc. Kradnúť sa im darilo 2 noci.”

Matúš Gavlák, redaktor: “Po tom, čo PMJ-čkári auto zastavili, prekvapil ich nález v kufri. Našli tam 40 puklíc z rôznych áut. Päť mladíkov vo veku 16 až 18 rokov operovala v Levoči v domácej dedine, aj na spišskonovoveských parkoviskách. Zdá sa, že sa mladíci svojou kriminálnou činnosťou vrátili do dôb dávno minulých.”

Jana Mésarová, hovorkyňa KR PZ Košice: “V batožinovom priestore bolo nájdených viacero puklíc rôznych rozmerov a značiek.”

Peter Lang, preventista OR PZ SNV: “V minulosti boli také krádeže, drobné krádeže puklíc, stieračov, autorádií z motorových vozidiel dosť častým javom. Za posledných 10 rokov, čo mám vedomosť, v meste **Spišská Nová Ves** alebo aj okrese **Spišská Nová Ves** takéto krádeže ustali.”

Matúš Gavlák: “Ide o poriadne kurióznu krádež. Mladíci počas 2 nocí okradli 11 majiteľov áut. Kradli na rôznych parkoviskách v troch samosprávach.”

Jana Mésarová: “Polícia vec rieši ako priestupky proti majetku. Na upresnení miesta krádeží, stotožnení poškodených osôb a vyčíslení škody polícia pracuje.”

Peter Lang: “Týmto by som tiež chcel vyzývať majiteľov, ktorým boli ukradnuté tieto veci, aby sa prihlásili na Obvodnom oddelení Policajného zboru v **Spišskej Novej Vsi**.”

[Späť na obsah]

4. VIDEO+FOTO: Pumpy na domácej palubovke nestačili na Young Angels

[29.11.2020; bbonline.sk; ŠPORT; 10:33; Bonline.sk (R. Blaško;foto: I. Golembiovský)]

<https://bbonline.sk/videofoto-pumy-na-domacej-palubovke-nestacili-na-young-angels/>

Bystrické pumpy sa v sobotu podvečer stretli na domácej palubovke s favorizovanými Young Angels Košice. Zo stretnutia 10. kola extraligy žien vám prinášame aj bohatú fotogalériu.

Pumpy viedli už v úvode zápasu 5:0, na čo však dokázali Košičanky odpovedať. Prvá 10-minútovka sa lámala v jej druhej polovici, v ktorej Young Angels svojim súperkam bodovo odskočili. Bystričanky sa však nevzdávali a po druhej štvrtine, ktorú vyhrali, strácali na favoritky 8 bodov. Kľúčová bola zrejme tretia štvrtina, v ktorej nastrieliť Young Agnells 25 bodov, podobne ako v prvej časti hry. Posledné dejstvo bolo síce vyrovnané, no Košičankám to stačilo na udržanie si už pohodlného náskoku.

Young Angels sa mohli oprieť o 16-bodovú Blanárovú, ktorej sekundovala Jurčenkova s 13 a Dulovičová s 12 bodmi. Z bystrického tímu to najviac padalo Matejčíkovej, ktorá nastrielať 13 bodov. Dvojciferné číslo v kolónke bodov zaznamenala aj Holíková a van Dalen. Košičanky dominovali v strelbe za dva body, keď z dvojkových pokusov premenili viac ako polovicu, zatiaľ čo pumpy len viac ako tretinu. Hostujúce hráčky boli presnejšie aj v strelbe za tri body.

Miloslav Michalik, tréner Banskej Bystrice: „Nebola to z našej strany žiadna katastrofa, no prejavila sa sila Kosťicťaniek. Mali dominanciu pod kosťom, hoci sme sa na to pripravovali a v urťityťch momentoch naťm to aj vychaťdzalo, ale udržťatť tuťto taktiku celýťch sťtyridsatť minútť, to sa nedaťť. V tyťch okamihoch, kedy sme to dokaťzali udržťatť, mohli sme pomýťsťť?atť na lepsťť? vyťsledok, no jednoducho celýť zaťpas to nejde. Na konci si uzťť zahrľali mladeť hraťťky, cťo bol tiežť vyťznam tohto zaťpasu.“

Erika Holíťkovaťť, hraťťka Banskej Bystrice: „V prvom polťase sme predviedľi dobruť obranu aj komunikaťciu. Do treťej sťtvrtiny sme vsťak vsťupľi trochu nekoncentrovane, klesľa aj obrana, taťto

desaťminútovka na ňu usla. Štvrtá časť uz bola lepšia. Škoda tej tretej štvrtiny, supe si v nej už vybuďoval na skok a my sme to nedokázali dobehnúť.“

Radko Dvorsčák, tréner Kosíc: „Možeme byť spokojní s víťazstvom, chyby najdeme v každom zápase, takže by som asi nebol tréner, keby sme som so všetkým spokojný. Tesť ma, že som mohol zapojiť do hry celú lavicu, teda všetkých dvanať hráčov. Myslí si, že ukázali potenciaľ aj tie, ktoré menej nastupujú v zápasoch so silnými súpermi v extralige. Bystričanky boli húževnate, za svoj výkon sa určite hanbiť nemusia.“

Denisa Blánová, hráčka Kosíc: „Bol to sprvu napínavý duel. Vedeli sme, že to bude tesné, teda že na s Banská Bystrica len tak ľahko nepusti do nejakeho vysšieho vedenia, ale snažili sme sa, aby sme zápas vyhrali, čo bol na s prioritný cieľ. A ten sme splnili.“

BK ŠKP 08 Banská Bystrica – Young Angels Košice 64:82 (13:25, 19:15, 17:25, 15:17)

Zostava BK ŠKP 08 a body: Matejčíková 13, van Dalen 10, Holíková 10, Striešová 8, Vargová 8, Belušová 5, Janšová 4, Žilinská 4, Neuschlová 2, Oborilová, Mesárošová, Šimčíková.

Zostava Young Angels a body: Blánová 16, Jurčenkova 13, Dulovičová 12, Urbanová 9, Bartánusová 7, Virasztová 5, Kaliuzhna 5, Kristlová 4, Drobná 4, Plavnická 3, Mikovčáková 2, Bohušová 2.

TH: 10/15 – 20/28. Trojky: 6/18 – 10/25. Fauly: 16 – 17.

Tím	Skóre	V/P (%) Doma	V/P (%) Von	V/P	%	
Piešťanské Čajky	751:450	3/1 (75,00%)	5/0 (100,00%)	/1	88,	89%
MBK Ružomberok	705:363	3/1 (75,00%)	4/0 (100,00%)	/1	7	87,
YOUNG ANGELS Košice	749:540	4/0 (100,00%)	4/2 (66,67%)	/2	8	80,
ŠBK Šamorín	674:591	2/3 (40,00%)	4/1 (80,00%)	/4	6	60,
BK ŠKP 08 Banská Bystrica	538:485	2/3 (40,00%)	2/2 (50,00%)	/5	4	44,
BAM Poprad	469:633	2/3 (40,00%)	1/3 (25,00%)	/6	3	33,
BK ŠK UMB Banská Bystrica	383:690	0/4 (0,00%)	1/4 (20,00%)	/8	1	11,
ŠKBD Spišská Nová Ves	359:876	0/6 (0,00%)	0/4 (0,00%)	/10	0	0,0

Bystrické pumy vycestujú v rámci 11. kola extraligy žien do Piešťan. Proti domácim Čajkám nastúpia v sobotu, 5. decembra o 18.00 h.

[Späť na obsah]

5. VIDEO: Basketbalistky UMB ťahali v Šamoríne za kratší koniec

[29.11.2020; bbonline.sk; ŠPORT; 08:30; Bonline.sk (R. Blaško)]

<https://bbonline.sk/video-basketbalistky-umb-tahali-v-samorine-za-kratsi-koniec/>

Basketbalistky UMB vycestovali v sobotu, 28. novembra v rámci 10. kola extraligy žien do Šamorína.

Šamorínčanky potvrdzovali úlohu favoritiek už od úvodu zápasu a po prvej štvrtine viedli o 11 bodov. Sovičky však v bodovo vyrovnanej druhej štvrtine zlepšili svoju hru a nedovolili, aby sa tento náskok do polčasu navýšil. V druhej polovici zápasu mali prevahu domáce basketbalistky, ktoré vyhrali tretiu aj štvrtú 10-minútovku o 10 bodov a pohodlne vyhrali.

Šamorínčanky v ofenzíve potiahla najmä 22-bodová Horvátová. S 18 bodmi jej sekundovala Sujová. Najviac spomedzi banskobystrického tímu, 14 bodov zaznamenala Petra Številová. Dvojciferné číslo dosiahla aj Katarína Piperková. Domáci tím mal miernu prevahu v úspešnosti strelby za dva body. Šamorínčanky zároveň premenili až 12 trojkových pokusov, zatiaľ čo hosťujúce sovičky len 3.

Andrea Izáková, trénerka BK ŠK UMB: “Po minulom nevydarenom zápase s Popradom sme sa celý týždeň na tréningoch venovali chybám, ktoré nás minulý víkend stáli víťazstvo. V tomto zápase sme si splnili naše čiastkové ciele a hrali sme viacej kolektívne, či už v obrane, alebo v útoku. Mrzí nás však, že výsledok nezodpovedá výkonu, ktorý sme dnes podali.”

Petra Številová, hráčka BK ŠK UMB: “V dnešnom zápase sme si chceli napraviť chuť do hry po minulotýždňovej prehre s Popradom. Povedali sme si, že musíme hrať agresívnejšie, rozvážnejšie a viac na ihrisku spolupracovať, či v útoku, alebo si viac pomáhať v obrane. Môžem povedať, že sa nám to dnes po väčšinu zápasu darilo a aj preto nie sme spokojné s konečným skóre. Šamorín nám výraznejšie odskočil v poslednej časti

hry. Chcem ale, aby sme sa opreli o to, čo sa nám v dnešnom zápase darilo hrať a som rada, že sme samy sebe dokázali, že vieme hrať aj so silnejším súperom.”

ŠBK Šamorín – BK ŠK UMB Banská Bystrica 81:52 (25:15, 13:13, 19:9, 25:15)

Zostava ŠBK Šamorín a body: Horvátová 22, Sujová 18, Vaigl 11, Ošťádalová 8, Bábiková 5, B. Lelkes 5, Šeligová 5, J. Lelkes 3, Marcová 2, Andrassy 2, Pellérdi, Ernst.

Zostava BK ŠK UMB a body: Številová 14, Piperková 10, Kovalenko 8, Turčanová 6, Vyšná 6, Paulechová 5, Moravčíková 3, Dobrotová, Luptáková, Mrváňová, Chovancová.

TH: 13/17 – 11/14. Trojky: 12/28 – 3/15. Fauly: 14 – 21.

Tím	Skóre	V/P (%) Doma	V/P (%) Von	V/P	%
Piešťanské Čajky	751:450	3/1 (75,00%)	5/0 (100,00%)	/1	88, 89%
MBK Ružomberok	705:363	3/1 (75,00%)	4/0 (100,00%)	/1	7 87, 50%
YOUNG ANGELS Košice	749:540	4/0 (100,00%)	4/2 (66,67%)	/2	8 80, 00%
ŠBK Šamorín	674:591	2/3 (40,00%)	4/1 (80,00%)	/4	6 60, 00%
BK ŠKP 08 Banská Bystrica	538:485	2/3 (40,00%)	2/2 (50,00%)	/5	4 44%
BAM Poprad	469:633	2/3 (40,00%)	1/3 (25,00%)	/6	3 33%
BK ŠK UMB Banská Bystrica	383:690	0/4 (0,00%)	1/4 (20,00%)	/8	1 11%
ŠKBD Spišská Nová Ves	359:876	0/6 (0,00%)	0/4 (0,00%)	/10	0 0%

Basketbalistky UMB privítajú v rámci 11. kola extraligy žien v sobotu, 5. decembra o 17.00 h na domácej palubovke Young Angels Košice.

[Späť na obsah]

6. HOKEJ: Z troch zápasov nazbierali Levičania šesť bodov

[29.11.2020; mylevice.sme.sk; Levice / Šport; 00:00; Ivan Porubský]

<https://mylevice.sme.sk/c/22544680/hokej-z-troch-zapasov-nazbierali-leviciania-sest-bodov.html>

Nahustený program hokejistov Levíc pokračuje, keď už dnes ich čaká reprezentácia.

SHL – 4. kolo

Trnava – Levice 4:5 (1:2, 2:2, 1:1).

Levičká hokejisti nastúpili na nedeľný zápas 4. kola po úspešnom reštarte sezóny, keď v piatok vonku zdolali Skalicu. Od Levíc sa tak čakalo jednoznačné víťazstvo a to aj z dôvodu, že ich v danom týždni posilnil ďalší hráč a Lukáš Novák. Ten pred zápasom s Trnavou mal na svojom konte len dva tréningy s Levičanmi a aj tak bol ústrednou postavou zápasu. Skóre už po 72 sekundách otvoril Čaládi. Domáci v 17. minúte dokázali využiť svoju presilovku a vyrovnali na 1:1. Posledné slovo v prvej tretine však mala nová posila Levíc Lukáš Novák, ktorý po asistenciách Guba a Hudeca opäť poslal Levice do vedenia. Druhá tretina bola vyrovnaná, keď v nej padli štyri góly a to dve na každej strane. U hostí sa trafili Novák a Kohút. Víťazstvo v záverečnej tretine potvrdil na začiatku 57. minúty Lukáš Novák, ktorý tak skompletizoval hetrik hneď v prvom zápase za Levice. Zápas ešte v 57. minúte zdramatizoval Jaša, ale Levice už víťazstvo z rúk nepustili.

Góly: 17. Matejka (Štepanovský, Neuwirth), 24. Jaša (Kukumberg, Antonov), 28. Antonov (Kukumberg), 57. Jaša (Kukumberg, Kamenický) – 2. Čaládi (Saliji, Hřebíček), 20. L. Novák (Gubo, Hudec), 27. L. Novák (Tužinský, Kobilka), 29. Kohút (Svitana), 57. L. Novák (Róbert Huna, Múčka). TRNAVA: Ivanovič – Schmidt,

Mišurda, Tóth, Kohút, Klema – Kamenický, Španko, Jaša, Kukumberg, Antonov – Štepanovský, Martiška, Hrbáčik, Matejka, Neuwirth – Beneš, Litavec, Adamčík, Marguš. Tréner A. Bachánek. LEVICE: Kompas – Cebák, I. Kohút, Svitana, Róbert Huna, Richard Huna – Hřebíček, Ďurech, Čaládi, Uhnák, Saliji – Kobilka, Hudec, Gubo, Tužinský, L. Novák – Štefanka, Šturdík, Múčka, Klenko, Šimko. Tréner J. Kováčik. Strely: 33:31, vylúčenia: 4:4, bez divákov

Ostatné výsledky 4. kola: Martin – Skalica 6:4, Topoľčany – Dubnica 8:1, Považská Bystrica – Žilina 0:9.

SHL – 5. kolo Levice – Považská Bystrica 2:3 (0:0, 2:3, 0:0).

Po dvoch víťazných zápasoch nastúpili Levičania na tretí zápas v priebehu šiestich dní dobre naladení. Pred zápasom s Považskou boli veľkým favoritom na zisk troch bodov, ale po záverečnom hvizde bol opak pravdou. Levičania sa síce v 26. minúte ujali vedenia Ďurechom, ale o minútu hostia vyrovnali. V 35. minúte išli Levičania

opäť do vedenia, ale hostia ešte v tej istej minúte vyrovnali a o necelé tri minúty strelili aj svoj víťazný gól. V záverečnej tretine už gól nepadol a Levičania tak nepotvrdili dobrú formu z úvodu reštartu.

Góly: 26. Ďurech (Gubo, Hřebíček), 36. Hudec (Saliji, Uhnák) – 27. Pšurný (Hrušík, Nahálka), 36. Dolinajec (Hrušík, Nahálka), 39. L. Ďurkech (J. Ďurkech). LEVICE: Kompas – Cebák, Kohút, Svitana, Róbert Huna, Richard Huna – Hřebíček, Ďurech, Čaládi, Uhnák, Saliji – Koblka, Hudec, Gubo, Tužinský, L. Novák – Štefanka, Šturdík, Múčka, Klenko, Šimko. Tréner J. Kováčik. P. BYSTRICA: Lamper – L. Ďurkech, J. Ďurkech, Ligas, Zlocha, Jakubec – Nahálka, Nádašdi, Hrušík, Pšurný, Dolinajec – Leško, Šefčík, Urbánek, Rufati, Švantner – Saboš, Hudík, Pelech, Deneš, Krieger. Tréner J. Pénzeš. Strely: 42:30, vylúčenia: 3:1, bez divákov.

Ostatné výsledky 5. kolo: Dubnica – Trnava 5:2, Skalica – Topoľčany 2:3 pn, **Spišská Nová Ves** – Martin 6:3, Žilina – Humenné 4:1.

SHL – 6. kolo Humenné – Levice 3:5 (0:2, 3:0, 0:3).

Po domácom neúspechu s Považskou Bystricou vycestovali Levičania v piatok na východ Slovenska, keď ich súperom bol nováčik z Humenného. Žltozelení pred zápasom poriadne nevedeli, čo očakávať od tohto ambiciózneho mužstva, ktoré hneď po reštarte dokázalo zvíťaziť v Topoľčanoch a následne síce prehrali v Žiline, ale prijateľným výsledkom. Aj tak boli Levice pred zápasom favoritom, čo potvrdili aj v zápase. Vedenia sa Levičania ujali už v 9. minúte, po góle Čaládiho, ktorému nahrávala ďalšia nová posila Lukáš Novák. Posledne menovaný hráč poslal na konci tretiny Levice do dvojgólového vedenia a zdalo sa, že Levice poľahli získajú ďalšie tri body do tabuľky Slovenskej hokejovej ligy. V druhej tretine však rýchlo prišlo vytriezvenie. Nováčik z Humenného dokázal za jedenásť minút otočiť zápas a ujal sa vedenia 3:2. Levičanom evidentne pomohla prestávka, keď sa v 44. minúte k slovu dostal Róbert Huna a vyrovnal na 3:3. Necelých päť minút pred koncom poslal Levice do vedenia Štefanka a posledný úder zasadil nováčikovi v poslednej minúte Samir Saliji. Levice si tak na východe napravili chuť po domácom zaváhaní. Po zápase proti Humennému ich čaká poriadne náročný týždeň. Už v nedeľu sa predstavili proti reprezentačnému výberu Slovenska do 18 rokov, následne v stredu doma proti Martinu, v piatok ich čakajú vonku Topoľčany a nedeľu doma Dubnica. V priebehu ôsmich dní tak odohrajú štyri zápasy.

Góly: 24. Koziot (Valečko, Hopkovič), 33. Fedorko (Markuš), 35. Novický (Horvát, Ferenc) – 9. Čaládi (L. Novák), 19. L. Novák (Gubo, Čaládi), 44. Róbert Huna (Cebák), 55. Štefanka (Uhnák, Svitana), 60. Saliji. HUMENNÉ: Glosár – Hopkovič, Valečko, Koziot, Markuš, Fedorko – Novický, Bdžoch, Mesaroš, Krajňák, Šiňanský – Buraľ, Patlevič, Borov, Horvát, Ferenc – Copko, Maury, Stripai, Farkaš, Hogel. Tréner M. Staš. LEVICE: Belányi – Cebák, Kohút, Svitana, Róbert Huna, Richard Huna – Hřebíček, Ďurech, L. Novák, Čaládi, Gubo – Hudec, Koblka, Saliji, Tužinský, Uhnák – Štefanka, Kuzma, Klenko, Suľovský. Strely: 27:41, vylúčenia: 4:7. Bez divákov.

Ostatné výsledky 6. kola: Dubnica – Skalica 3:1, Martin – Žilina 0:7, Topoľčany – **Spišská Nová Ves** 6:2, Trnava – Považská Bystrica.

Najbližší program: 29. 11. o 17.30 h Slovensko U18 - Levice, 2. 12. o 18.00 h Levice – Martin, 4. 12. o 18.00 h Topoľčany – Levice, 6. 12. o 17.00 h Levice – Dubnica.

1. Žilina 4 4 0 0 0 27:1 12
2. Martin 6 4 0 0 2 19:21 12
3. Spišská N./V. 4 3 0 0 1 19:12 9
4. Dubnica 5 3 0 0 2 17:19 9
5. Levice 5 3 0 0 2 14:18 9
6. Topoľčany 4 2 1 0 1 18:9 8
7. Trnava 5 2 0 0 3 19:18 6
8. Pov. Bystrica 6 2 0 0 4 15:30 6
9. Skalica 6 1 0 1 4 14:19 4
10. Humenné 4 1 0 0 3 10:14 3

[Späť na obsah]

7. Markušovciam výdavky za stráženie osady štát preplatil, Gelnici ich škrtol

[28.11.2020; Korzár; REGIÓN; s. 3; MÁRIA ŠIMOŇÁKOVÁ]

KONALI SME NA ODPORÚČANIE KRÍZOVÉHO ŠTÁBU, NIČ VIAC, KONŠTATUJE PRIMÁTOR

Jeden kraj, dva okresné úrady a dve rozdielne rozhodnutia. Aj takto môže vyzeráť preplácanie nákladov súvisiacich s opatreniami proti pandémie koronavírusu.

GELNICA. Takmer pol roka čakalo mesto Gelnica, kým dostane od štátu preplatené výdavky za prvú vlnu nákladov spojených s riešením koronakrízy. Tento týždeň sa peňazí aj dočkali. Ostali však nemilo prekvapení. Zo žiadaných takmer osemtisíc eur dostali preplatených niečo vyše tisíc. Pritom v marci bola v Gelnici prvá karanténa miestnej osady. Pre muža, ktorý vtedy porušil po návrate z Anglicka povinnú karanténu, mesto na dva týždne uzatvorilo osadu Háj a nepretržite ju strážilo. Gelniciania si v žiadosti uplatnili len skutočne vynaložené peniaze. Najväčšou položkou zo strany mesta bolo stráženie osady mestskými policajtm, presnejšie ich mzdy. A práve tieto výdavky štát mestu neužal. Na druhej strane rovnako ľudskú prácu v obci Markušovce, v okrese **Spišská Nová Ves**, štát preplatil. Ponúka sa teda, že na dvoch okresných úradoch v rámci jedného kraja platia rôzne pravidlá pri preplácaní výdavkov.

Osadu s porušenou karanténou opáskovali

Koncom marca v Gelnici opáskovali osadu Háj. Lokalitu monitorovali 24 hodín denne, 14 dní. Miestnym obyvateľom pracovníci mesta zabezpečovali stravu, pitnú vodu či palivové drevo. Stalo sa tak po tom, čo mladý Gelníčan nerešpektoval povinnú karanténu a z mesta si urobil korzo. Na jeho nezodpovedné konanie vtedy upozornili pracovníci miestnej občianskej poriadkovej služby. V karanténe skončilo 80 ľudí. „Okamžite sme vtedy zvolali krízový štáb mesta. Kontaktovali sme aj Okresný úrad v Gelnici, Ministerstvo vnútra SR, Ministerstvo obrany SR a žiadali informáciu, ako máme danú situáciu riešiť. Vtedy to bol prvý prípad na Slovensku, že z osady ušiel občan, ktorý sa vrátil zo zahraničia a išiel si nakúpiť, pritom mal byť v povinnej domácej karanténe,“ priblížil marcové okolnosti primátor mesta Dušan Tomaško (nez.).

Mesto plnilo pridelenú úlohu

Mesto začalo konať a v rovnakej chvíli mu začali plynúť aj nevyhnutné náklady na zabezpečenie karantény osady. Tú bolo potrebné nonstop strážiť a monitorovať. Miestnym ľuďom pomáhať so zabezpečením nevyhnutných vecí. „Komunikovali sme s Ústredným krízovým štábom aj s úradom splnomocnenca a oni navrhli, aby sme lokalitu strážili. Naši mestskí policajti, ktorí inak majú 8-hodinové služby sa tu striedali v 12- až 16-hodinových službách. Máme iba piatich mestských policajtov, takže chlapi museli mať stále nadčasy. Nebolo to ľahké,“ doplnil primátor. Koncom marca mali Gelníčanania doložiť výdavky spojené s korona opatreniami. Mestu vznikli celkové náklady 7 814,41 eura. Išlo o náklady na rúška, respirátory, ochranné rukavice, okuliare, návlky na topánky, dezinfekčné prostriedky, cestovné náklady, ako aj mzdy a odvody. Práve náklady na prácu mestských policajtov tvorili najväčšiu položku z požadovaného balíka, 6 363,95 eura. A práve tie štát Gelnici zo zoznamu vyškrtnol a nepreplatil. Na účet mesta tak prišlo necelých 1 400 eur. Tomaško netají sklamanie. „Vôbec neviem, prečo nám tieto položky vyškrtnli. My sme dostali úlohu od krízového štábu a iba ju splnili. Chcem sa opýtať, či by ministerstvo znova nezhľadelo našu žiadosť, či by znova nemohlo prehodnotiť to, čo nám škrtli. Konali sme na odporúčanie krízového štábu, nič viac,“ zdôraznil gelnický primátor.

Nepreplatené tisícky budú v meste chýbať

Vyšše šesťtisíc eur, ktoré dalo mesto na strázenie lokality, budú teraz v mestskej kase chýbať. „Každé euro je pre našich ľudí z mesta. Čo im poviem, že nám škrtli 6 300 eur, keď sme iba plnili, čo sme mali splniť. Tie peniaze nám budú chýbať. Hoci to nie je veľká suma, ale keď dáme dokopy viacero menších čiastok, tak sa dostaneme ku zaujímavej sume, ktorú dokážeme zužitkovať v meste,“ zdôraznil primátor. Nepáči sa mu ani skutočnosť, že peniaze prišli po polroku od podania žiadosti. Nevie ani to, či za druhú vlnu prídu peniaze ešte v tomto roku. Komplikuje to aj prácu pri tvorbe rozpočtu pre rok 2021. „V týchto dňoch sme riešili rozpočet na budúci rok. Vôbec nevieme, aké peniaze máme zahrnúť ešte do tohto rozpočtu, keďže za chvíľu musíme uzatvoriť rok. Momentálne sme dostali len financie za prvú vlnu a nevieme, s čím ešte môžeme rátať a s čím už nie. Žijeme neisté obdobie pre samosprávy a problémy tomu nenapomáhajú,“ dodal Tomaško.

Markušovciam výdavky na ľudskú prácu preplatili

Zaujímavou je, že obci Markušovce Okresný úrad v **Spišskej Novej Vsi** preplatenie mzdových nákladov schválil. Okresné úrady overujú pravdivosť a opodstatnenosť oprávnených výdavkov miestnej samosprávy na základe právnych predpisov. Hlavne ide o uplatňovanie skutočných výdavkov na civilnú ochranu obyvateľstva z prostriedkov štátneho rozpočtu prostredníctvom kapitoly rozpočtu Ministerstva vnútra (MV) SR. Výdavky prepláca štát na základe overenia predložených dokladov. Overovanie robí zriadená verifikačná komisia na OÚ a následne sa tieto výdavky schvaľujú sekciou Krízového riadenia MV SR. Verifikačná komisia OÚ obci Markušovce uznala výdavky viac ako 140-tisíc eur. K najväčším položkám, ktoré boli podľa komisie oprávnené, patrila práve ľudská práca. „V obci sa šli rúška vo veľkom počte, ale tie slúžili nielen na prvú vlnu, ale aj na druhú, resp. ďalšiu. Výdavky boli na mzdy pre službu, ktorú obec využila na strázenie miestnej minority, aby zabránila možnému šíreniu ochorenia,“ vysvetlila prednostka spišskonovoveského OÚ Mária Dudžáková. Z 22 samospráv v okrese Gelnica dostalo preplatené výdavky len desať. Okrem mesta Gelnica to boli obce Helcmanovce, Henclová, Margecany, Nálepko, Prakovce, Richnava, Švedlár, Veľký Folkmar, Žakarovce. Najviac dostala obec Richnava, takmer 8 700 eur, Prakovce takmer 7 000 eur, vyššie 4 700 eur Švedlár.

Na úrade sa vymenilo vedenie

S otázkou, ako postupovali pri schvaľovaní oprávnených výdavkov pre mesto Gelnica, sme sa obrátili na Okresný úrad v Gelnici. Zaujímalo nás, čo bolo dôvodom vyškrtnutia nákladov spojených s ľudskou prácou zo zoznamu preplatených. „V marci som tu na úrade nerobil prednostu. Bol tu prednostom niekto iný. Na základe jeho zváženia a rozhodnutia tieto peniaze neboli preplatené,“ krátko komentoval súčasný prednosta OÚ Peter Baloga, ktorý do úradu nastúpil pred necelým mesiacom. Aj o preplatení výdavkov samosprávam v pôsobnosti OÚ v Gelnici rozhodovala zriadená verifikačná komisia. O stanovisko sme požiadali aj Ministerstvo vnútra SR. Zaujímalo nás, prečo sa pri preplácaní výdavkov postupovalo podľa dvojitého metra. Alebo dva okresné úrady v rámci jedného kraja vychádzajú z rôznych usmernení? Ako sa uvádza v stanovisku tlačového odboru kancelárie ministra vnútra, v prípade, že mesto nemá preplatené všetky vynaložené výdavky spojené so zvládnutím prvej vlny pandémie, môže sa obrátiť na príslušný okresný úrad, ktorý vykonával verifikáciu oprávnených nákladov. „Zástupca samosprávy môže požiadať o sprístupnenie záznamu z verifikačnej komisie. V prípade opodstatnených výhrad môže zaslať žiadosť na sekciu krízového riadenia MV SR na preskúmanie záverov verifikačnej komisie. Zároveň predloží podklady, ktoré budú potvrdzovať námietky voči rozhodnutiu okresného úradu. Ministerstvo vnútra sa požiadavkou bude zaoberať,“ zaznieva zo stanoviska. TEXT A FOTO: MÁRIA ŠIMONÁKOVÁ

Foto:

Prvá karanténizovaná osada na Slovensku.

Mestská polícia a MOPS strážili, monitorovali aj zabezpečovali zásobovanie Hája počas marcovej karantény.

Zoznam vecí pre osadníkov.

Primátor Gelnice Dušan Tomaško nerozumie, prečo im niektoré výdavky štát neuznal.

[Späť na obsah]

8. Spišskonovoveský domov dôchodcov mal minimum prípadov COVID-19. Teraz nastal zvrät

[28.11.2020; tvnoviny.sk; Koronavírus; 19:01; SPIŠSKÁ NOVÁ VES/TV Markíza]

<http://www.tvnoviny.sk/a/2014176>

Ochorela aj jedna z najstarších Sloveniek.

Zdieľať článok

Šok v domove dôchodcov v **Spišskej Novej Vsi**. Od začiatku pandémie mali minimum pozitívne testovaných na nový koronavírus.

Zvrät však nastal teraz, keď nechali otestovať všetkých. Zistilo sa, že mnohí ničnetušiaci klienti a zamestnanci majú koronavírus. Ochorela aj jedna z najstarších Sloveniek.

Viac v reportáži Jána Tribulu.

→

[Späť na obsah]

9. Prekvapenie po testovaní

[28.11.2020; TV Markíza; Televízne noviny; 19:00; Ján Tribula / Patrik Švajda; Mária Chreneková Pietrová]

Patrik Švajda, moderátor: „Šok v Domove dôchodcov v **Spišskej Novej Vsi**. Od začiatku pandémie mali minimum pozitívne testovaných.“

Mária Chreneková Pietrová, moderátorka: „Zvrät ale nastal teraz, keď nechali otestovať všetkých. Zistilo sa, že mnohí nič netušiaci klienti a zamestnanci majú koronavírus. Ochorela aj jedna z najstarších Sloveniek.“

Štefan Šiška: „Napriek tomu, že 3 mesiace jednoducho sme boli v pohode, spadlo to. Spadlo to a 60 ľudí je pozitívnych.“

Ján Tribula, redaktor: „Už 3 týždne je tento domov uzavretý, starkí nemôžu ani dnu, ani von. Keď tento týždeň nechali všetkých pretestovať najpresnejšími PCR testami a prišli výsledky, riaditeľ ostal v nemom úžase.“

Štefan Šiška, riaditeľ Domova dôchodcov v **Spišskej Novej Vsi**: „Bola to bomba poviem, bola to bomba.“

Ján Tribula: „V domove dôchodcov zaviedli najprísnejší režim. Rozhovory za nás urobili opatrovatelky. Ochorela aj najstaršia obyvateľka zariadenia.“

Opatrovateľka: „Koľko máte rokov povedzte.“

Johana Bonková, najstaršia obyvateľka domova dôchodcov: „V máji som mala 100, 10. mája. Ja som sa narodila 10. mája a Ján Pavol II. 18.-ho, v jednom roku a v jednom mesiaci.“

Ján Tribula: „Táto pani má stále bystrú myseľ, ale celkom nerozumie tomu, prečo sú všetci okolo nej takto zamaskovaní.“

Johana Bonková: „... poobliekané, ta na hlavoch všelico, oči pozakryvané.“

Opatrovateľka: „A poznáte, kto som ja?“

Johana Bonková: „Neviete, kto vás ošetruje?“

Mária Rochová, opatrovateľka: „Poviem takú pikošku, že sme prišli ošetrovať babku, robila som jej preväz dolnej končatiny a mi povedala, že viete čo, už ma všetci ošetrovali, chodila som hore dole, ale ešte snehuliaci nás neošetrovali, čiže už aj sa zasmejeme.“

Johana Bonková: „Všetce ste snehuliaci.“

Ján Tribula: „Zamestnanci nechodia domov, z práce rovno do neďalekého hotela, kde sú v izolácii. Chránia tak svojich najbližších.“

Alena Černická, kuchárka: „Je veľa chorých, takže snažíme sa zastupovať, pomáhať si.“

Anna Ferencová, kuchárka: „My sme boli prví ako infikovaní, sme už tu, teraz sú ostatní zase doma, no tak musíme sa tak meniť, aby sme to zvládli.“

Štefan Šiška: „Ak mám dneska 47 zamestnancov na OČRkach, PNkách, musíme bojovať.“

Neuvedená: „Smutno, že nemôžete ísť do kaplnky.“

Mária Gouthová, klientka domova dôchodcov: „No však to. Tu sa modlím.“

Ján Tribula: „Aj táto 93 ročná pani je pozitívne testovaná. Podobne ako ona, aj ostatní majú ľahší priebeh ochorenia, alebo sú bezpríznakoví. Starkých na izbách viac ako horúčky trápí čosi iné.“

Jana Podhorányová, predsedníčka Výboru pre obyvateľov zariadenia: „Tam, kde sú dvaja, tak aspoň jeden s druhým sa porozpráva. Tam, kde sú sami, ťažko to znášajú.“

Ján Tribula: „Primátora zas teší, že zatiaľ nikoho nemuseli odviezť do nemocnice. Trochu odľahčene tvrdí toto.“

Pavol Bečarik, primátor mesta **Spišská Nová Ves**: „O Spišiakoch je známe, že to je pracovitý národ a stále bol a ja si myslím, že na Spiši majú ľudia skutočne asi silný a dobrý zdravý koreň, takže toto bude asi dôvod.“

Ján Tribula: „Šéf domova vychvaľoval svojich kolegov.“

Štefan Šiška: „Ďakujem, že sa potia a ďakujem, že doržávajú tieto predpisy a verím, že to pomôže a že Vianoce budú krásne, že sme optimisti a že jednoducho sa nedáme.“

Johana Bonková: „Ahoj.“

Ján Tribula: „Najstaršia obyvateľka si nechce pripustiť, že bojuje s vírusom. Pošťožovala sa síce na príznaky, ale ukončila to vtipne.“

Johana Bonková: „... nevládzem, také ruky mám negramotné.“

Opatrovateľka: „Viete ako sa volá táto choroba?“

Johana Bonková: „Ta staroba.“

Ján Tribula: „Vysoký vek klientov a kopec diagnóz, aj pre toto sú tieto zariadenia pod takým tlakom. Malé bitky síce postupne zvládajú, ale o konci vojny stále nemôže byť ani reči. Zo **Spišskej Novej Vsi** Ján Tribula, televízia markíza.“

[Späť na obsah]

10. Video: Pred domom premiéra Matoviča sa zišli stovky ľudí, polícia nezasiahla

[28.11.2020; 24hod.sk; Z domova; 17:33; redakcia]

<https://www.24hod.sk/video-pred-domom-premiera-matovica-sa-zisli-stovky-ludi-policia-nezasiahla-cl746070.html>

Polícia celý priebeh monitorovala.

Proti vláde Igora Matoviča a proti očkovaniu novou vakcínou protestovali v Trnave stovky priaznivcov strany Kotlebovci – ĽSNS. Pred dom, kde Matovič býva, položili drevenú truhlu a pohrebný veniec.

Odmietajú očkovanie

Protestujúci žiadali najskôr odstúpenie Igora Matoviča, potom jednoznačne odmietli očkovanie proti ochoreniu COVID-19.

Prihovoral sa im predseda strany Marián Kotleba, poslanec Národnej rady Miroslav Suja aj europoslanec Milan Uhrík.

Potlesk policajtom

Policajti chránili len dom, v ktorom predseda vlády býva, ulica zostala na rozdiel od 17. novembra otvorená.

Žiadny incident nezaznamenali a polícia nemusela zakročiť. Na výzvu Mariána Kotlebu protestujúci na začiatku aj na konci podujatia policajtom zatlieskali.

Tlač

Pošli

Súvisiace články: Koronavírus: V piatok pribudlo 1526 prípadov. Až 27 pacientov chorobe podľahlo (28. 11. 2020) Belgicko uvoľňuje určité pandemické pravidlá (28. 11. 2020) Krajčí: Situácia sa zhoršuje. Počty nakazených na COVID-19 budú stúpať, zvýšilo sa reprodukčné číslo aj kľúčový medián (video+foto) (27. 11. 2020) Pendleri budú potrebovať negatívny test na COVID-19, Krajčí avizoval prísnejšie opatrenia na hraniciach (27. 11. 2020) Talianska vláda i naďalej odmieta lyžovačky, zákaz vychádzania bude platiť aj cez Vianoce (27. 11. 2020) Pred Vianocami treba podľa lekára Petra Visolajského zaviesť trojtýždňový lockdown (27. 11. 2020) Video: Dá sa Matovič zaočkovať ako prvý s rodinou a bude vzorom? Odpoveď vás prekvapí (27. 11. 2020) Koronavírus: Na Slovensku pribudlo opäť viac vyliečených ako nakazených, urobili takmer 11-tisíc PCR testov (27. 11. 2020) Pre fungovanie terás v reštauráciách platia nové podmienky (27. 11. 2020) Počet nakazených v Česku klesá, urobili sa vyše tri milióny testov (27. 11. 2020)

Prečítajte si tiež

Video: Pred domom premiéra Matoviča sa zišli stovky ľudí, polícia nezasiahla

V **Spišskej Novej Vsi** pomôžu rodinám v kríze zbierkou potravín a drogérie, situácia je vážna pre koronavírus

Úvod sezóny biatlonistov patril Nórovi Laegreidovi a Talianke Wiererovej, Slováci nebodovali

Zlaté Moravce vo Fortuna lige remizovali doma s Michalovcami, Žilina vyhrala štvrtýkrát v rade

Hlavní vyjednávači Únie a Británie obnovili v Londýne osobné rokovania o obchodnej dohode

nasledujúci článok >>Vo viacerých mestách Francúzska sa protestuje proti kontroverznému zákonu o bezpečnosti

<< predchádzajúci článokEtiópska armáda spustila ofenzívu v hlavnom meste regiónu Tigray, ide po vodcoch rebelov

//</p><p>var

EtargetSearchQuery

=

'http://www.24hod.sk/clanok_etarget.php?id=746070';//OPTIONAL_PAGE_URL</p><p>var EtargetBannerIdent =

'ETARGET-sk-44500-650x350-IFRAME-8.2';</p><p>var

EtargetBannerStyle

=

```

'&tabl=4&design_name=custom&border_color=fffff&border_style=none&background_opacity=100&background_
color=fffff&hover_back=&title_color=F2984C&text_color=404040&url_color=F2984C&h_title_color=F2984C&h_te
xt_color=404040&h_url_color=0067d6&freespace=0&logo_type=5&logo=1&title_underline=1&url_underline=0&h_
title_underline=1&h_url_underline=1&nourel=&fsi=11&font=verdana&require_login_pass=&login_pass=&show_in_f
b=&show_in_fb_text='';</p><p>var EtargetBannerDivid = "",</p><p>function
etargetBannerIdent(ident,style){this.ident=ident;var a=ident.split('-
');this.country=a[1];this.ref=a[2];this.area=a[3];this.type=a[4];this.mod={};if(a.length>5){for(var
i=5;i<a.length;i++)this.mod[a[i]]=1;};a=this.area.split('x');this.width=a[0];this.height=a[1];this.style={};a=style.split('&
');for(var i=0;i<a.length;i++){var b=a[i].split('=');if(b.length>1)this.style[b[0]]=b[1];else
this.style[b[0]]='';};this.q=document.location;var d=new
Date();this.start=d.getTime();if(typeof(EtargetSearchQuery)=='string')if(EtargetSearchQuery!='')this.q=EtargetSea
rchQuery;this.getURL=function(){var
u=location.protocol+'/'+'/'+'+this.country+'.search.etargetnet.com/generic/advert.php?g=ref:'+this.ref;u+=';area:'+thi
s.width+'x'+this.height;for(var x in this.style){u+=';'+x+':'+this.style[x];};var d=new
Date();u+=';tt:'+Math.floor((d.getTime()-Number(this.start))/1000);u+=';q:'+encodeURIComponent(this.q);return
u;};this.getIdent=function(){return this.ident;};function
etargetFindMyselfAndCreateOpener(ebi,setup){this.ebi=ebi;this.setup={domain:'',tstart:0,ref:0,start:{},threshol:{per
c:30,func:null,cnt:1};this.click=true;measurement:'round',send:true,offset:0,debug:false};this.tresholds=0;if(typeof(setup
)=='object'){for(var x in setup)this.setup[x]=setup[x];};this.objIn=function(o,n,options){var
a=document.createElement(n);if(o.tagName=='SCRIPT'){o.parentNode.insertBefore(a,o);}else{o.appendChild(a);}
for(var x in options){if(x.toUpperCase()==x){a.setAttribute(x.toLowerCase(),options[x]);}else
if(x.indexOf('on')==0){a[x]==Function(options[x]);}else{a.style[x]=options[x];}}return
a;};this.trigger=function(r){this.objIn(this.o,'script',{ASYNc:'asynC',SRC:this.ebi.getURL(),CHARSET:'utf-
8'});this.o.style.height='auto';};this._getInternetExplorerVersion=function(){var rv=-
1;if(navigator.appName=='Microsoft Internet Explorer'){var ua=navigator.userAgent;var re=new RegExp('MSIE
([0-9]{1,}\.0-9){0,}');if(re.exec(ua)!=null)rv=parseFloat(RegExp.$1);return
rv;};this.isIE=function(){if(typeof(this.browser)!='undefined')return (this.browser=='IE');var
ver=this._getInternetExplorerVersion();if(ver>-1){this.browser='IE';return true;}else return
false;};this.measure=function(){this.Screen={w:0,h:0,x:0,y:0,xx:0,yy:0};this.Window={w:0,h:0,x:0,y:0,xx:0,yy:0,mini
mized:false};if(typeof(window.outerWidth)!='undefined'){this.Window.w=window.outerWidth;this.Window.h=windo
w.outerHeight;};else
if(typeof(document.body.offsetWidth)!='undefined'){this.Window.w=document.body.offsetWidth;this.Window.h=do
cument.body.offsetHeight;};if(typeof(window.screenTop)=='number'){if(window.screenTop<-
32000)this.Window.minimized=true;this.Window.y=window.screenTop;};else
if(typeof(window.screenY)=='number'){if(window.screenY<-
32000)this.Window.minimized=true;this.Window.y=window.screenY;};if(!this.isIE())if((this.Window.w<100)&&(this.
Window.h!=0))this.Window.minimized=true;if(typeof(window.innerWidth)!='number'){this.Screen.w=window.inner
Width;this.Screen.h=window.innerHeight;};else
if(document.documentElement&&(document.documentElement.clientWidth||document.documentElement.clientHeight))
{this.Screen.w=document.documentElement.clientWidth;this.Screen.h=document.documentElement.clientHeight;};else
if(document.body&&(document.body.clientWidth||document.body.clientHeight)){this.Screen.w=document.body.cli
entWidth;this.Screen.h=document.body.clientHeight;};if(typeof(window.pageYOffset)=='number'){this.Screen.x=wi
ndow.pageXOffset;this.Screen.y=window.pageYOffset;};else
if(document.body&&(document.body.scrollLeft||document.body.scrollTop)){this.Screen.x=document.body.scrollLef
t;this.Screen.y=document.body.scrollTop;};else
if(document.documentElement&&(document.documentElement.scrollLeft||document.documentElement.scrollTop))
{this.Screen.x=document.documentElement.scrollLeft;this.Screen.y=document.documentElement.scrollTop;};};thi
s.update=function(){var p=this.o;this.x=0;this.y=0;this.xx=0;this.yy=0;if(!p)return
false;this.h=p.offsetHeight;this.w=p.offsetWidth;while(p&&p.offsetParent){this.x+=p.offsetLeft;this.y+=p.offsetTop;
p=p.offsetParent;};this.xx=Number(this.x+this.w);this.yy=Number(this.y+this.h);};this.percOnScreen=function(){this
.measure();this.update();if(this.Window.minimized)return 0;var ofs=this.setup.offset;var x=this.x-ofs;var
xx=this.xx+ofs;var y=this.y-ofs;var yy=this.yy+ofs;if(xx<this.Screen.x)return 0;if(yy<this.Screen.y)return
0;if(x>(this.Screen.w+this.Screen.x))return 0;if(y>(this.Screen.h+this.Screen.y))return
0;if(x<this.Screen.x)x=Number(this.Screen.x);if(y<this.Screen.y)y=Number(this.Screen.y);if(xx>(Number(this.Scre
en.w)+Number(this.Screen.x)))xx=(Number(this.Screen.w)+Number(this.Screen.x));if(yy>(Number(this.Screen.h)
+Number(this.Screen.y)))yy=(Number(this.Screen.h)+Number(this.Screen.y));var w=Number(xx)-Number(x);var
h=Number(yy)-Number(y);var full=this.w*this.h;var seen=w*h;if(full==0){var perc=100;};else{var
perc=Math.round((Number(seen)/Number(full))*100);};return perc;};this.handleEvent=function(name){var
perc=this.percOnScreen;};if((perc>this.setup.threshold.perc)&&(this.tresholds<this.setup.threshold.cnt)){this.treshol
d++;};if(typeof(this.setup.threshold.func)=='function')this.setup.threshold.func(this);};this.initHandle=function(n,f){if(thi
s.isIE()){window.attachEvent('on'+n,f);};else{window.addEventListener(n,f,false);};};this.run=function(){var
x='lklk';var D=document;var aS=D.getElementsByTagName('script');var
aB=D.getElementsByTagName('body');for(var
i=0;i<aS.length;i++){try{if((aS[i].innerHTML.match(this.ebi.getIdent()))||((aS[i].src=='http:'+'/'+'+x)||aS[i].src=='https:
/'+'/'+'+x))){var S=aS[i];if(EtargetBannerDivid!=''){var C=document.getElementById(EtargetBannerDivid);if(!C)return
0;this.o=this.objIn(C,'div',{margin:'0px',width:this.ebi.width+'px',height:this.ebi.height+'px'});};}else

```

```

if(aB.length<1){var
B=D.createElement('body');D.documentElement.appendChild(B);B.style.margin='0px';B.style.borderWidth='0px';t
his.o=this.objIn(B,'div',{margin:'0px',width:this.ebi.width+'px',height:this.ebi.height+'px'});}else{this.o=this.objIn(S,'
div',{margin:'auto',backgroundColor:'transparent',borderWidth:'0px',width:this.ebi.width+'px',height:this.ebi.height+'
px'});}S.parentNode.removeChild(S);if(typeof(this.ebi.mod['instantOn'])!='undefined'){this.trigger(this);return
1;};var
that=this;this.initHandle('scroll',function(){that.handleEvent();});this.setup.treshold.func=function(r){that.trigger(r);};t
his.handleEvent();return 1;break;}}catch(err){return 0;}};this.init=function(){var
that=this;this.initHandle('load',function(){that.run();});this.init();}
</p><p>if(typeof(EtargetOpeners)=='undefined')E
targetOpeners=[];EtargetOpeners[EtargetOpeners.length]=new etargetFindMyselfAndCreateOpener(new
etargetBannerIdent(EtargetBannerIdent,EtargetBannerStyle),{offset:50});</p><p>

```

Video: Pred domom premiéra Matoviča sa zišli stovky ľudí, polícia nezasiahla - diskusné fórum
čitateľovSponzorované odkazy

[Pridajte svoju reklamu]

Vstupenky na dosah online

Vychutnávajte si život. Divadlo, hudba, koncert, festival, muzikál, šport. Pohodlne online

Horoskop na rok 2020

Horoskop na rok 2020 Vám odpovie otázky okolo lásky a vzťahov, financií a práce.

Objednaj si JEDLO online Raz Dva

Bistro je on-line objednávanie jedla z reštaurácii s donáškovou službou v SR.

Ponuka práce

Ponuka práce - voľné pracovné miesta, práca na doma, práca v zahraničí, zamestnanie

Decathlon, to sú všetky športy pod jednou strechou.

Sprístupujeme šport všetkým. Športové vybavenie, oblečenie a obuv nakúpíte u nás.

Topshop.sk

Šikovné a praktické produkty do domácnosti na uľahčenie domácich prác, varenia a starostlivosť o zdravie a krásu.

Internet s televíziou za zvýhodnenú cenu od 15 €

Slovanet v novej akcii zvýhodnil ešte viac internetových programov a balíkov s televíziou na prvých 6 až 9 mesiacov.

Výpredaj domácich spotrebičov

Rozsiahla ponuka produktov pre domácnosť i záhradu.99 % tovaru na sklade. Doprava zadarmo nad 40 €.

Záruka vrátenia peňazí.

Lacné Ubytovanie na Slovensku

chaty, priváty, penzióny, hotely s možnosťou rezervácie ubytovania online.

Vaša zľava dňa

ZľavaDňa - Cestovanie, zážitky a služby za najlepšie ceny

[Pridajte svoju reklamu]

[Späť na obsah]

11. V Spišskej Novej Vsi pomôžu rodinám v kríze zbierkou potravín a drogérie, situácia je vážna pre koronavírus

[28.11.2020; 24hod.sk; Z domova; 15:09; redakcia]

<https://www.24hod.sk/v-spijskej-novej-vsi-pomozu-rodinam-v-krize-zbierkou-potravin-a-drogerie-situacia-je-vazna-pre-koronavirus-cl746065.html>

V **Spišskej Novej Vsi** bude zbierka na pomoc rodinám v kríze. Zbierku potravín a drogérie organizuje Občianske združenie (OZ) Život v meste v spolupráci s mestom **Spišská Nová Ves** pod záštitou primátora

28.11.2020 (Webnoviny.sk) - V **Spišskej Novej Vsi** bude zbierka na pomoc rodinám v kríze. Zbierku potravín a drogérie organizuje Občianske združenie (OZ) Život v meste v spolupráci s mestom **Spišská Nová Ves** pod záštitou primátora Pavla Bečarika .

Uskutoční sa od 1. do 14. decembra na školách v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta. Informovala o tom Edita Gondová , pracovníčka pre styk s médiami mestského úradu v **Spišskej Novej Vsi**.

Pomoc rodinám v núdzi

V **Spišskej Novej Vsi** funguje viacero neziskových organizácií, ktoré pomáhajú rodinám v núdzi. Práve im ponúkajú vyzbierané potraviny a drogérie.

Podľa slov predsedu OZ Život v meste **Spišská Nová Ves** a poslanca mestského zastupiteľstva Tomáša Cehlára až 8-tisíc rodín sa na jar tohto roka ocitlo v náhlej núdzi. Dnes hrozí, že pre zložitú situáciu nebude schopných pokryť svoje bežné výdavky na život až 17-tisíc rodín.

„ Ide o najhoršie možné situácie, v ktorých jeden z rodičov, prípadne samoživiteľ, stratil pravidelný a často jediný príjem. Najviac zasiahnuté rodiny pochádzajú z chudobnejších častí východného Slovenska. Medzi riziková

skupinu patria aj matky - samoživiteľky, ktoré prišli o prácu. Preto prosím všetkých, aby sa aktívne zapojili do zbierky potravín a drogérie na pomoc týmto rodinám,“ vysvetlil Tomáš Cehlár.

Osveta medzi deťmi

Princípom zbierky je - jedno dieťa - jedna vec. Samozrejme, žiaci môžu doniesť aj viac vecí. Zbierajú sa len trvanlivé nechladené potraviny, z ktorých sa dá navariť aj teplé jedlo. Môžu byť aj sladkosti.

„Veľkou ohrozenou skupinou sú aj mladé rodiny, ktoré nemajú nikoho, kto by im pomohol. Detská drogéria, resp. umelé dojčenské mlieko, tvoria veľkú časť rozpočtu takejto rodiny,“ uviedla Edita Gondová z mestského úradu v **Spišskej Novej Vsi** s tým, že zbierka je zároveň príležitosťou pre učiteľky a vychovávateľky na školách na šírenie osvety medzi deťmi a budovanie solidárnosti.

„Vysvetliť im, že medzi nami existujú rodiny, ktoré majú problémy a je dobré, ak druhým pomáhame. Nikto totiž nevie, či sa raz neocitne v situácii, keď bude sám potrebovať pomoc,“ dodala.

Deň darovania

Zároveň sa mesto **Spišská Nová Ves** zapája aj do iniciatívy Nadácie Pontis a pri príležitosti Dňa darovania (Giving Tuesday) 1. decembra 2020 v snahe pomôcť ľuďom v núdzi vyhlasuje verejnú zbierku trvanlivých potravín a hygienických potrieb pre mužov bez domova v Dome humanity Nádej, hygienických a kozmetických potrieb pre ženy v núdzi, a tiež hygienických potrieb pre bábätká v rodinách, ktoré sa ocitli v núdzi.

Vítané sú však aj deky, uteráky, mäkké látky na zahriatie psíkov počas zimných mesiacov v mestskom útulku. Darované veci môžu dobrovoľníci priniesť 1. decembra 2020 v čase od 8:00 do 15:30 hodiny na Mestský úrad v **Spišskej Novej Vsi**, oddelenie sociálnych vecí, kancelárie č. 101, 102, 103 na prízemí vpravo.

Vianočnú zbierku organizuje spomínané združenie v **Spišskej Novej Vsi** už tretí rok.

[Späť na obsah]

12. Extraliga žien: Vysoké víťazstvá Ružomberku i Piešťan

[28.11.2020; sport.sk; sport.sk; 00:00; Zdroj: TASR]

<https://sport.aktuality.sk/c/471730/extraliga-zien-vysoke-vitazstva-ruzomberku-i-piestan>

Zdroj: TASR / Milan Kapusta

Basketbalistky domáceho BAM Poprad prehrali v sobotňajšom zápase 10. kola extraligy s MBK Ružomberok vysoko 44:102. Piešťanské Čajky vyhrali nad ŠKBD **Spišská Nová Ves** vysoko 114:48.

Extraliga žien - 10.kolo:BAM Poprad - MBK Ružomberok 44:102 (22:61)

Najviac bodov: Sojákova 13, Grigerová 10, Rodáková 9 - Williamsová 20, Praženicová 19, Enabosiová 17

Piešťanské Čajky - ŠKBD **Spišská Nová Ves** 114:48 (66:14)

Najviac bodov: Hamilton-Carterová 23, Krajčovičová, Kozáková po 13 - Jarošová 18, Pokrievková 8, Puzderová 6

BK ŠKP 08 Banská Bystrica - Young Angels Košice 64:82 (32:40)

Najviac bodov: Matejčíková 13, Holíková, Van Dalenová po 10 - Blanárová 16, Jurčenkova 13, Dulovičová 12

ŠBK Šamorín - BK ŠK UMB Banská Bystrica 81:52 (37:28)

Najviac bodov: Horvátová 22, Sujová 18, Vaiglová 11 - Številová 14, Piperková 10, Kovalenkova 8

[Späť na obsah]

13. PRED 20 ROKMI A DNES: Zmena vizáže Marián Christenko

[28.11.2020; kosicednes.sk; Zaujímavosti; 00:00; Jana Vargová]

<https://kosicednes.sk/zaujímavosti/pred-20-rokmi-dnes-zmena-vizaze-marian-christenko/>

foto: archív mch, veja

Jana Vargová

redaktorka

jana.vargova@kosicednes.sk

Zdieľať:

Marián Christenko (43) je odborník v odbore odpadového hospodárstva. Vyštudoval Ekonomickú univerzitu v Bratislave. Od roku 2001 pôsobil vo viacerých spoločnostiach na riaditeľských pozíciách. Generálnym riaditeľom firmy KOSIT je od roku 2015.

Za akých okolností vznikla tá fotografia pred viac než dvadsiatich rokov?

Je z čias môjho študovania na gymnáziu v **Spišskej Novej Vsi**. Vnikla tesne po maturitách, tuším rok 1995. Čo si pamätám, dlhé vlasy boli vtedy u mojich spolužiakov bežné. Mal som vtedy 18 a asi najviac uletená bola

náušnica, ktorú som nosil plus-mínus v tom období. Na Ekonomickú univerzitu v Bratislave som už nastúpil s krátkymi vlasmi.

Čo bolo najviac v kurze počas vašej mladosti?

V kurze boli vtedy napríklad zvonové rifle. Keďže móda sa vracia skoro pravidelne tak po 20-30 rokoch, takže asi niekedy v tomto čase by sa hádam pomaly mohli aj vrátiť. Či by som ich opäť nosil? S najväčšou pravdepodobnosťou by som to asi nedal...

Čo by ste nikdy nepodstúpili?

Hoci sa mi páči tetovanie, nikdy som sa tetovať nenechal, a tak to zrejme aj ostane. Farbenie vlasov v mojom prípade už nehrá rolu... A v zásade mi na mojom výzore nič neprekáča, aby som to menil.

Vyskúšali ste nejakú kozmetickú procedúru alebo máte nejaký svoj pravidelný kozmetický rituál, na ktorý si potrpíte?

Na nič podobné si nepotrpím, kozmetickú procedúru som žiadnu nepodstúpil a žiaden rituál, čo sa týka môjho vzhľadu, nemám.

Prešli ste si za tých cca 20 rokov aj nejakou vnútornou zmenou, alebo ste nadobudli nejaké osobnostné vlastnosti?

Dvadsať rokov je dlhá doba na to, aby sa vo vás veci poukladali a začali ste vnímať veci inak. Ak je človek otvorený novým výzvam, každá ďalšia skúsenosť ho niekam posunie. Sú určite dôležitejšie veci v živote ako výzor, aj keď u nás určite stále do istej miery platí, že „šaty robia človeka“.

reklamná správa

Vodári si zaslúžia naše poďakovanie

Časy koronakrízy priniesli aj nové typy hrdinov, ku ktorým bezpochyby patria i vodári.

Zistite viac

Zaujalo vás niečo vo vašom okolí? Napíšte nám na typy@kosicednes.sk

[Späť na obsah]

14. Rozhodli prvé tri rýchle góly

[28.11.2020; mytopolcany.sme.sk; Topoľčany / Šport; 00:00; Jaroslav Šupa]

<https://mytopolcany.sme.sk/c/22544191/rozhodli-prve-tri-rychle-goly.html>

Topoľčany zdolali na domácom ľade **Spišskú Novú Ves**, prvý gól strelil Kalináč už v 15. sekunde zápasu.

Topoľčany – **Spišská Nová Ves** 6:2 (3:0, 2:1, 1:1)

Góly: 1. M. Kalináč, 6. R. Varga, 7. P. Bečka, 32. a 40. M. Kluka, 55. D. Laššo – 25. R. Džugan, 41. L. Vartovník. HC: Halo – Novák, Bulák, Bystričan, Škápik, Mihalko, Hlinka, A. Gergel, Hvizdoš – Jurák, Kalináč, Varga – Nemček, Bečka, Kluka – D. Gergel, Laššo, Danišovský – Korbel, Martiška, Kováč, tréner Ľ. Hurtaj.

Topoľčany - Sp. Nová Ves. FOTO: Thomas Bartos

(15 fotografií)

Topoľčany mali výborný vstup do zápasu, prvý gól strelil Martin Kalináč už v 15. sekunde, v 7. minúte viedli Topoľčany už trojgólovým rozdielom. „Vyšiel nám výborne vstup do zápasu, mali sme výborný pohyb, boli sme často na puku a mali sme aj početnú strelbu,“ povedal po stretnutí tréner Topoľčan Ľubomír Hurtaj. „Prvá tretina nám veľmi pomohla, ujali sme sa vedenia 3:0.“

V druhej tretine sa na oboch stranách častejšie vylučovalo. „V prostrednej časti sme už hrali rozhranejší hokej, dostali sme gól na 3:1 a hostia si vypracovali aj ďalšie šance, ale výborne nám pomohol brankár Juraj Halo so svojimi zákrokmi. Navyše sme dokázali pridať štvrtý i piaty gól,“ dodal Hurtaj.

V záverečnej časti hry sa stretnutie v podstate už iba dohrávalo. „Držali sme si dobrý náskok, i keď **Spišská Nová Ves** pohrozila niekoľkými šancami. Hostia majú skúsené mužstvo, a preto som rád, že sme získali veľmi cenné tri body. Teraz nás čakajú ďalšie ťažké zápasy a verím, že s pribúdajúcimi stretnutiami bude naša forma stúpať a budeme sa len a len zlepšovať,“ zaželel si tréner Topoľčan.

1. Žilina 4 4 0 0 0 27:1 12

2. Martin 6 4 0 0 2 19:21 12

3. Spišská N. Ves 4 3 0 0 1 19:12 9

4. Dubnica 5 3 0 0 2 17:19 9

5. Levice 5 3 0 0 2 14:18 9

6. Topoľčany 4 2 1 0 1 18:9 8

7. Trnava 5 2 0 0 3 19:18 6

8. Pov. Bystrica 6 2 0 0 4 15:30 6

9. Skalica 6 1 0 1 4 14:19 4

10. Humenné 4 1 0 0 3 10:14 3

Topoľčany sa počas najbližšej stredy predstavia na ľade lídra zo Žiliny, ktorý vyhral doterajšie všetky štyri zápasy pričom inkasoval iba jeden gól. V piatok hostia Topoľčany na domácom ľade Levice a v nedeľu na Mikuláša ich čaká zápas na ľade v Považskej Bystrici.

[Späť na obsah]

15. Alarmujúce čísla z východu Slovenska: Na jar sa pre koronavírus ocitlo v náhlejši núde 8-tisíc rodín, v súčasnosti je to až 17.000 rodín

[28.11.2020; hlavnospavy.sk; Hlavné správy; 00:00; redakcia]

<https://www.hlavnospavy.sk/na-jar-sa-pre-koronavirus-ocitlo-v-nahlej-nudzi-osemtisic-rodin-v-sucasnosti-je-to-az-17-tisic-rodin/2362904>

Poprad 28. novembra 2020 (SITA/HSP/Foto:Pixabay)

V **Spišskej Novej Vsi** bude zbierka na pomoc rodinám v kríze. Zbierku potravín a drogérie organizuje Občianske združenie (OZ) Život v meste v spolupráci s mestom **Spišská Nová Ves** pod záštitou primátora Pavla Bečarika. Uskutoční sa od 1. do 14. decembra na školách v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta. Informovala o tom Edita Gondová, pracovníčka pre styk s médiami mestského úradu v **Spišskej Novej Vsi**.

Ilustračné foto

V **Spišskej Novej Vsi** funguje viacero neziskových organizácií, ktoré pomáhajú rodinám v núdzi. Práve im poputujú vyzbierané potraviny a drogéria. Podľa slov predsedu OZ Život v meste **Spišská Nová Ves** a poslanca mestského zastupiteľstva Tomáša Cehlára až 8-tisíc rodín sa na jar tohto roka ocitlo v náhlejši núde. Dnes hrozí, že pre zložitú situáciu nebude schopných pokryť svoje bežné výdavky na život až 17-tisíc rodín.

„Ide o najhoršie možné situácie, v ktorých jeden z rodičov, prípadne samoživiteľ, stratil pravidelný a často jediný príjem. Najviac zasiahnuté rodiny pochádzajú z chudobnejších častí východného Slovenska. Medzi rizikovou skupinu patria aj matky – samoživiteľky, ktoré prišli o prácu. Preto prosím všetkých, aby sa aktívne zapojili do zbierky potravín a drogérie na pomoc týmto rodinám,“ vysvetlil Tomáš Cehlár.

Princípom zbierky je – jedno dieťa – jedna vec. Samozrejme, žiaci môžu doniesť aj viac vecí. Zbierajú sa len trvanlivé nechladené potraviny, z ktorých sa dá navariť aj teplé jedlo. Môžu byť aj sladkosti.

„Veľkou ohrozenou skupinou sú aj mladé rodiny, ktoré nemajú nikoho, kto by im pomohol. Detská drogéria, resp. umelé dojčenské mlieko, tvoria veľkú časť rozpočtu takejto rodiny,“ uviedla Edita Gondová z mestského úradu v **Spišskej Novej Vsi** s tým, že zbierka je zároveň príležitosťou pre učiteľky a vychovávateľky na školách na šírenie osvetu medzi deťmi a budovanie solidárnosti.

„Vysvetliť im, že medzi nami existujú rodiny, ktoré majú problémy a je dobré, ak druhým pomáhame. Nikto totiž nevie, či sa raz neocitne v situácii, keď bude sám potrebovať pomoc,“ dodala.

Zaroveň sa mesto **Spišská Nová Ves** zapája aj do iniciatívy Nadácie Pontis a pri príležitosti Dňa darovania (Giving Tuesday) 1. decembra 2020 v snahe pomôcť ľuďom v núdzi vyhlasuje verejnú zbierku trvanlivých potravín a hygienických potrieb pre mužov bez domova v Dome humanity Nádej, hygienických a kozmetických potrieb pre ženy v núdzi, a tiež hygienických potrieb pre bábätká v rodinách, ktoré sa ocitli v núdzi. Víťané sú však aj deky, uteráky, mäkké látky na zahriatie psíkov počas zimných mesiacov v mestskom útulku. Darované veci môžu dobrovoľníci priniesť 1. decembra 2020 v čase od 8:00 do 15:30 hodiny na Mestský úrad v **Spišskej Novej Vsi**, oddelenie sociálnych vecí, kancelárie č. 101, 102, 103 na prízemí vpravo.

Vianočnú zbierku organizuje spomínané združenie v **Spišskej Novej Vsi** už tretí rok.

[Späť na obsah]

16. Samosprávy kritizujú preplácanie testovania z prvej vlny

[27.11.2020; RTVS Jednotka; Správy RTVS; 19:00; Marie Balážová Melníková / Viliam Stankay]

Viliam Stankay, moderátor: „Viaceré samosprávy kritizujú preplácanie nákladov z prvej vlny pandémie. Preplatenie oprávnených výdavkov miest a obcí počas prvej vlny pandémie overovali verificačné komisie okresných úradov. Úradníci majú od ministerstva vnútra jednotnú metodiku. Starostovia a primátori sa sťažujú na dvojité meter. Príkladom je Gelnica. Z požadovaných sedemtisíc osemsto eur im schválili iba tisíc tristosedemdesiat eur. Iné obce či mestá však dostali oveľa viac.“

Marie Balážová Melníková, redaktorka: „Verifikačná komisia na Okresnom úrade v **Spišskej Novej Vsi** schválila za prvú vlnu pandémie stoštyridsaťtisíc eur spišskej obci Markušovce.“

Peter Šofranko, vedúci odborného krízového riadenia na Okresnom úrade v SNV: „Najviac stála vlastne tá ľudská práca.“

Mária Dudžáková, prednostka Okresného úradu v **Spišskej Novej Vsi**: „Výraznou položkou boli výdavky na mzdy a na stráženie tej miestnej minority.“

Marie Balážová Melníková: „V Markušovciach v prvej vlne pandémie nemali ani jeden pozitívny prípad a rómska osada nebola v izolácii. V Gelnici im podľa primátora koncom marca nariadil ústredný krízový štáb osadu uzavrieť. Výdavky na stráženie in úradníci neschválili.“

Dušan Tomaško, primátor mesta Gelnica (nezávislý): „Keďže sme to aj strážili dvadsaťštyri hodín štrnásť dní v kuse, tak naši mestskí policajti museli mať v kuse nadčasy. Tam museli robiť dvanásťky, niekedy robili aj šesťnásťky. Náklady na tých mestských policajtov bolo šesťtisíc tristo eur.“

Marie Balážová Melníková: „A práve túto najväčšiu položku na ich mzdy im okresný úrad zo zoznamu oprávnených výdavkov škrtol.“

Dušan Tomaško: „Ja vôbec neviem prečo nám vôbec to škrtli, keďže vlastne my sme tie príkazy iba dostali a my sme vlastne iba splnili úlohu.“

Marie Balážová Melníková: „Zdá sa, že pravidlá na dvoch okresných úradoch v jednom a tom istom kraji sa pri schvaľovaní peňazí za prvú vlnu koronavírusu rôznia. Kým na Okresnom úrade v Gelnici ľudskú prácu zo zoznamu oprávnených výdavkov vyškrtili, naopak v **Spišskej Novej Vsi** bola práve tá najväčšia položkou.“

Peter Baloga, prednosta Okresného úradu v Gelnici: „Nakoľko v marci ja som tu prednostu nerobil, robil tu niekto iný prednostu a na základe toho zváženia a jeho rozhodnutia tieto peniaze neboli preplatené.“

Marie Balážová Melníková: „Podľa bývalého prednostu verifikačná komisia okresného úradu postupovala podľa platných predpisov a zákonov a strázenie osady nepokladala za oprávnený výdaj.“

Petar Lazarov, hovorca Ministerstva vnútra SR: „V prípade, že mesto nemá preplatené všetky výdavky po zvládnutí pandémie z prvej vlny, môže sa obrátiť na okresný úrad, ktorý vykonával verifikáciu týchto výdavkov s tým, ak bude mať opodstatnené výhrady, môže sa obrátiť so žiadosťou aj na sekciu krízového riadenia ministerstva vnútra.“

Marie Balážová Melníková: „Ministerstvo sľubuje, že sa požiadavkou mesta Gelnica bude zaoberať.“

[Späť na obsah]

17. Dvojaký meter pri schvaľovaní nákladov

[27.11.2020; RTVS Dvojka; Správy RTVS z regiónov; 17:30; Marie Balážová Melníková / Jozef Kubánek]

Jozef Kubánek, moderátor: „Pri schvaľovaní oprávnených nákladov z prvej vlny pandémie pociťujú samosprávy dvojitý meter. Okresné úrady majú pritom od ministra vnútra jednotnú metodiku. Mestu Gelnica nepreplatili celú požadovanú sumu. Inak tomu bolo v susednom okrese v spišskej obci Markušovce.“

Marie Balážová Melníková, redaktorka: „Verifikačná komisia na Okresnom úrade v **Spišskej Novej Vsi** schválila za prvú vlnu pandémie stoštyridsaťtisíc eur spišskej obci Markušovce.“

Peter Šofranko, vedúci odborného krízového riadenia na Okresnom úrade v SNV (25.11.2020): „Najviac stála vlastne tá ľudská práca.“

Mária Dudžáková, prednosta Okresného úradu v **Spišskej Novej Vsi** (25.11.2020): „Výraznou položkou boli výdavky na mzdy a na strázenie tej miestnej minority.“

Marie Balážová Melníková: „V Markušovciach v prvej vlne pandémie nemali ani jeden pozitívny prípad a rómska osada nebola v izolácii. V Gelnici im podľa primátora koncom marca nariadil ústredný krízový štáb osadu uzavrieť. Výdavky na strázenie in úradníci neschválili.“

Dušan Tomaško, primátor mesta Gelnica (nezávislý): „Keďže sme to aj strážili dvadsaťštyri hodín štrnásť dní v kuse, tak naši mestskí policajti museli mať v kuse nadčasy. Tam museli robiť dvanásťky, niekedy robili aj šesťnásťky. Náklady na tých mestských policajtov bolo šesťtisíc tristo eur.“

Marie Balážová Melníková: „A práve túto najväčšiu položku na ich mzdy im okresný úrad zo zoznamu oprávnených výdavkov škrtol.“

Dušan Tomaško: „Ja vôbec neviem prečo nám vôbec to škrtli, keďže vlastne my sme tie príkazy iba dostali a my sme vlastne iba splnili úlohu.“

Marie Balážová Melníková: „Zdá sa, že pravidlá na dvoch okresných úradoch v jednom a tom istom kraji sa pri schvaľovaní peňazí za prvú vlnu koronavírusu rôznia. Kým na Okresnom úrade v Gelnici ľudskú prácu zo zoznamu oprávnených výdavkov vyškrtili, naopak v **Spišskej Novej Vsi** bola práve tá najväčšia položkou.“

Peter Baloga, prednosta Okresného úradu v Gelnici: „Nakoľko v marci ja som tu prednostu nerobil, robil tu niekto iný prednostu a na základe toho zváženia a jeho rozhodnutia tieto peniaze neboli preplatené.“

Marie Balážová Melníková: „Podľa bývalého prednostu verifikačná komisia okresného úradu postupovala podľa platných predpisov a zákonov a strázenie osady nepokladala za oprávnený výdaj.“

Petar Lazarov, hovorca Ministerstva vnútra SR: „V prípade, že mesto nemá preplatené všetky výdavky po zvládnutí pandémie z prvej vlny, môže sa obrátiť na okresný úrad, ktorý vykonával verifikáciu týchto výdavkov s tým, ak bude mať opodstatnené výhrady, môže sa obrátiť so žiadosťou aj na sekciu krízového riadenia ministerstva vnútra.“

Marie Balážová Melníková: „Ministerstvo sľubuje, že sa požiadavkou mesta Gelnica bude zaoberať.“

[Späť na obsah]

18. Situácia v sieti nemocníc na východnom Slovensku je stabilizovaná, na ventilácii je 10 pacientov

[27.11.2020; cas.sk; Čas.sk; 17:26; TASR]

<https://www.cas.sk/clanok/1056925/situacia-v-sieti-nemocnic-na-vychodnom-slovensku-je-stabilizovana-na-ventilacii-je-10-pacientov/>

0

Otvoriť galériu

Situácia so zdravotníckym personálom v nemocniciach siete Svet zdravia je na východe Slovenska stabilizovaná.

Podporu umelej pľúcnej ventilácie potrebuje v siedmich nemocniciach v rámci Prešovského a Košického kraja spolu desať pacientov, uviedla pre TASR komunikačná špecialistka súkromného poskytovateľa zdravotnej starostlivosti Jana Fedáková.

V rámci Prešovského kraja je v nemocniciach siete najviac, 25 pacientov hospitalizovaných na COVID lôžkach vo Vranove nad Topľou. V humenskej nemocnici ich je 17 a vo Svidníku 15.

V Košickom kraji eviduje najviac pacientov hospitalizovaných s ochorením COVID-19 nemocnica v **Spišskej Novej Vsi**, kde ich je 32. V nemocnici v Michalovciach ich je 22, v Trebišove 20 a v rožňavskej nemocnici sú dvaja takíto pacienti.

0

Foto:

Nemocnica vo Vranove nad Topľou. Zdroj: ee

[Späť na obsah]

19. Regionálne úrady verejného zdravotníctva ponúkajú desiatky antigénových odberových miest

[27.11.2020; webnoviny.sk; Ostatné; 17:05; redakcia]

<https://www.webnoviny.sk/vzdravotnictve/regionalne-urady-verejneho-zdravotnictva-ponukaju-desiatky-antigenovych-odberovych-miest/>

Možnosť dať sa otestovať zadarmo antigénovými testami na ochorenie COVID-19 v súčasnosti ponúkajú aj viaceré regionálne úrady verejného zdravotníctva (RÚVZ). Takýchto odberových miest zriadených na RÚVZ je zatiaľ 24. V tlačovej správe o tom informovala hovorkyňa Úradu verejného zdravotníctva SR (ÚVZ) Dáša Račková s tým, že na zriadení ďalších pracujú.

„Rozširovanie siete už dnes fungujúcich antigénových odberových miest po celom Slovensku má veľký zmysel. Ochrana zdravia jednotlivca je veľmi podstatná, preto bude dôležité, aby možnosť antigénového testovania využilo čo najviac ľudí. Epidemiologická situácia na Slovensku a v okolitých krajinách je stále vážna. Pomocou antigénových testov dokážeme identifikovať najviac infekčné osoby, pričom sa ľudia rýchlo dozvedia výsledok,“ povedal hlavný hygienik SR Ján Mikas.

Otestovať sa je možné na týchto odberných miestach:

- Banská Bystrica: Cesta k nemocnici 1
- Bardejov: Kuzmányho 18
- Dolný Kubín: Nemocničná 1944
- Galanta: Hodská 2352/62
- Komárno: Mederčská 39
- Košice: Kúpalisko Červená hviezda Staničné námestie 5
- Levice: Komenského 3186/4
- Lučenec: Ulica A. Petőfiho č. 1
- Martin: Ul. Kuzmányho 27
- Michalovce: S. Chalupku
- Nitra: Damborského 15
- Poprad: ul. Zdravotnícka 3525/3
- Prešov: Jána Hollého 5
- Prievidza: Nemocničná 8, Bojnice
- Rimavská Sobota: Sama Tomášika 14
- Rožňava: Špitálska 3
- **Spišská Nová Ves**: A. Mickiewicza 6
- Stará Ľubovňa: Obrancov mieru 1
- Svidník: ul. Sov. Hrdinov 79
- Trebišov: Jilemnického 3370/2
- Trenčín: Nemocničná 4
- Trnava: Budova MsÚ Trnava, Trhová 3

20. Samosprávy kritizujú preplácanie testovania

[27.11.2020; Regina Západ; Žurnál Rádia Regina; 17:00; Marie Balážová Melníková / Vladimíra Legiňová]

Vladimíra Legiňová, moderátorka: „Preplatenie oprávnených nákladov miest a obcí počas prvej vlny pandémie overovali verifikačné komisie okresných úradov. Úradníci majú od Ministerstva vnútra jednotnú metodiku, aj tak dochádza pri schvaľovaní nákladov k dvojitému metru. Pociťto to aj mesto Gelnica. Z požadovaných 7.800 eur im schválili iba 1370. V susednej **Spišskej Novej Vsi** sa k žiadosti z obce Markušovce zachovali opačne.“

Marie Balážová Melníková, redaktorka: „Verifikačná komisia na Okresnom úrade v **Spišskej Novej Vsi** schválila za prvú vlnu pandémie stoštyridsaťtisíc eur obci Markušovce, a to aj napriek tomu, že tam nemali ani jeden pozitívny prípad, takže rómska osada nebola v izolácii. Hovorí prednostka na Okresnom úrade v **Spišskej Novej Vsi** Mária Dudžáková.“

Mária Dudžáková, prednostka Okresného úradu **Spišská Nová Ves**: „Výraznou položkou boli výdavky na mzdy a na stráženie tej miestnej minority.“

Marie Balážová Melníková: „V neďalekej Gelnici však niekoľkonásobne nižšie výdavky na stráženie úradníci neschválili, aj keď im podľa primátora Dušana Tomaška koncom marca nariadil ústredný krízový štáb osadu uzavrieť.“

Dušan Tomaško, primátor mesta Gelnica: „Keďže sme to aj strážili dvadsaťštyri hodín štrnásť dní v kuse, tak naši mestskí policajti museli mať v kuse nadčasy. Tam museli robiť dvanásťky, niekedy robili aj šesťnásťky. Náklady na tých mestských policajtov bolo šesťtisíc tristo eur.“

Marie Balážová Melníková: „Takže kým na Okresnom úrade v Gelnici ľudskú prácu zo zoznamu oprávnených výdavov vyškrtnú, naopak v **Spišskej Novej Vsi** sa práve tá stala najväčšou položkou. Prečo stráženie osady zo zoznamu vyškrtnú, sme sa pýtali súčasného prednostu na Okresnom úrade v Gelnici Petra Baloga.“

Peter Balog, prednosta Okresného úradu Gelnica: „Nakoľko v marci ja som tu prednostu nerobil, robil tu niekto iný prednostu a na základe toho zváženia a jeho rozhodnutia tieto peniaze neboli preplatené.“

Marie Balážová Melníková: „Podľa bývalého prednostu verifikačná komisia okresného úradu postupovala podľa platných predpisov a zákonov a stráženie osady nepokladala za oprávnený výdaj. Hovorca Ministerstva vnútra Petar Lazarov tvrdí, že ak mesto nemá preplatené všetky vynaložené výdavky spojené so zvládnutím prvej vlny pandémie, môže sa obrátiť na príslušný okresný úrad, ktorý vykonával verifikáciu oprávnených nákladov.“

Petar Lazarov, hovorca Ministerstva vnútra SR: „S tým, ak bude mať opodstatnené výhrady, môže sa obrátiť so žiadosťou aj na sekciu krízového riadenia ministerstva vnútra.“

Marie Balážová Melníková: „Ministerstvo sľubuje, že sa požiadavkou mesta Gelnica bude zaoberať.“

[Späť na obsah]

21. Okresné úrady preverujú oprávnenosť nákladov

[27.11.2020; RTVS Jednotka; Správy RTVS; 16:00; Marie Balážová Melníková / Simona Simanová]

Simona Simanová, moderátorka: „Na preplatenie nákladov miest a obcí počas prvej vlny pandémie si posvietili komisie. Hoci majú úradníci jednotnú metodiku, podľa niektorých používajú dvojité meter. Pociťto to aj v Gelnici. Z požadovaných takmer osemtisíc eur im schválili iba dvetisíc tristosedemdesiat. V susednej obci Markušovce je to zas naopak.“

Marie Balážová Melníková, redaktorka: „Verifikačná komisia na Okresnom úrade v **Spišskej Novej Vsi** schválila za prvú vlnu pandémie stoštyridsaťtisíc eur spišskej obci Markušovce.“

Peter Šofranko, vedúci odb. krízového riadenia na Okresnom úrade v SNV: „Najviac stále vlastne tá ľudská práca.“

Mária Dudžáková, prednostka Okresného úradu v **Spišskej Novej Vsi** (25.11.2020): „Výraznou položkou boli výdavky na mzdy a na stráženie tej miestnej minority.“

Marie Balážová Melníková: „V Markušovciach v prvej vlny pandémie nemali ani jeden pozitívny prípad a rómska osada nebola v izolácii. V Gelnici im podľa primátora koncom marca nariadil ústredný krízový štáb osadu uzavrieť. Výdavky na stráženie in úradníci neschválili.“

Dušan Tomaško, primátor mesta Gelnica (nezávislý): „Keďže sme to aj strážili dvadsaťštyri hodín štrnásť dní v kuse, tak naši mestskí policajti museli mať v kuse nadčasy. Tam museli robiť dvanásťky, niekedy robili aj šesťnásťky. Náklady na tých mestských policajtov bolo šesťtisíc tristo eur.“

Marie Balážová Melníková: „A práve túto najväčšiu položku na ich mzdy im okresný úrad zo zoznamu oprávnených výdavkov škrtol.“

Dušan Tomaško: „Ja vôbec neviem, prečo nám vôbec to škrtli, keďže vlastne my sme tie príkazy iba dostali a my sme vlastne iba splnili úlohu.“

Marie Balážová Melníková: „Zdá sa, že pravidlá na dvoch okresných úradoch v jednom a tom istom kraji sa pri schvaľovaní peňazí za prvú vlnu koronavírusu rôznia. Kým na Okresnom úrade v Gelnici ľudskú prácu zo zoznamu oprávnených výdavkov vyškrtili, naopak v **Spišskej Novej Vsi** bola práve tá najväčšia položka.“

Peter Baloga, prednosta Okresného úradu v Gelnici: „Nakolko v marci ja som tu prednostu nerobil, robil tu niekto iný prednostu a na základe toho zváženia a jeho rozhodnutia tieto peniaze neboli preplatené.“

Marie Balážová Melníková: „Podľa bývalého prednostu verifikačná komisia okresného úradu postupovala podľa platných predpisov a zákonov a stráženie osady nepokladala za oprávnený výdaj.“

Petar Lazarov, hovorca Ministerstva vnútra SR: „V prípade, že mesto nemá preplatené všetky výdavky po zvládnutí pandémie z prvej vlny, môže sa obrátiť na okresný úrad, ktorý vykonával verifikáciu týchto výdavkov, s tým, ak bude mať opodstatnené výhrady, môže sa obrátiť so žiadosťou aj na sekciu krízového riadenia ministerstva vnútra.“

Marie Balážová Melníková: „Ministerstvo sľubuje, že sa požiadavkou mesta Gelnica bude zaoberať.“

[Späť na obsah]

22. Regionálne úrady hygieny otvorili odberné miesta. Tu je ich zoznam

[27.11.2020; tvnoviny.sk; Koronavírus; 15:03; BRATISLAVA/TASR]

<http://www.tvnoviny.sk/a/2014125>

Hlavný hygienik Mikas pripomína, že situácia je stále vážna.

Zdieľať článok

Viacere regionálne úrady verejného zdravotníctva (RÚVZ) ponúkajú možnosť dať sa otestovať zadarmo antigénovými testami na ochorenie COVID-19. V súčasnosti ich funguje 24, na založení ďalších sa pracuje. TASR o tom v piatok informovala hovorkyňa Úradu verejného zdravotníctva (ÚVZ) SR Daša Račková, pričom pripomenula, že na Slovensku je celkovo 36 RÚVZ.

Hlavný hygienik Slovenskej republiky Ján Mikas tvrdí, že rozširovanie siete už fungujúcich antigénových odberových miest po celom Slovensku má veľký zmysel.

“Ochrana zdravia jednotlivca je veľmi podstatná, preto bude dôležité, aby možnosť antigénového testovania využilo čo najviac ľudí. Epidemiologická situácia na Slovensku a v okolitých krajinách je stále vážna. Pomocou antigénových testov dokážeme identifikovať najviac infekčné osoby, pričom sa ľudia rýchlo dozvedia výsledok,” povedal.

ÚVZ SR pokračuje v dôslednom vyhľadávaní kontaktov osôb pozitívne testovaných na nový koronavírus. Dodal, že pozitívne testovaným osobám a ich úzkym kontaktom je nariadená izolácia, respektíve karanténa. Potrebné je dodržiavať pokyny všeobecného lekára a príslušného RÚVZ.

Zoznam fungujúcich odberných miest:

Okres

Adres

a

Prevá

dzka

Banská Bystrica

Cesta k nemocnici 1, 975 56 Banská

Bystrica

PON, STR, PIA, 12:00 - 15:00 (od

30.11.2020)

Bardejov

Kuzmányho 18, Bardejov

PON, STR, PIA 09:00 -

12:00

Dolný Kubín

Nemocničná 1944, Dolný Kubín

PON - ŠTV 8:00-12:00, 13:00 -15:00; PIA do

14:00

Galanta

Hodská 2352/62,

Galanta

PON - PIA 9.00 -

12.00

Komárno

Mederčská 39, 945 01

Komárno

PON - PIA: 8:00 - 11:00
Košice
Kúpalisko Červená hviezda Staničné námestie 5,
Košice
PON - PIA: 8:00 - 12:00
Levice
Komenského 3186/4, Levice - prístrešok pred vstupom do budovy z vnútornej strany
dvora
PON, STR, ŠTV: 9:00 - 12:00
Lučenec
Ulica A. Petőfiho č. 1, RÚVZ
Lučenec
PON, STR, PIA 09:00 - 12:00
Martin
Ul. Kuzmányho 27, Martin, budova
B
UTO 08:00 - 10:00; ŠTV 08:00 -
10:00
Michalovce
S. Chalupku č. 5, 071 01 Michalovce
PON: 9:00 - 12:00 STR: 12:00 - 16:00 PIA: 9:00 -
12:00
Nitra
Damborského 15,
Nitra
PON, STR 08.00 -
11:00
Poprad
ul. Zdravotnícka 3525/3, 058 01
Poprad
PON, STR, PIA 09:00 - 12:00
Prešov
Jána Hollého 5, Prešov (adresa RÚVZ
Prešov)
PON, STR, PIA 09:00 - 12:00
Prievidza
Nemocničná 8, Bojnice
UTO, STR, ŠTV 08:00 -
12:00
Rimavská Sobota
stan, Sama Tomášika 14, Rimavská
Sobota
UTO, ŠTV 10:00 - 14:00
Rožňava
Špitálska 3,
Rožňava
UTO, ŠTV 14:00 -
16:00
Spišská Nová Ves
A. Mickiewicza 6 **Spišská Nová**
Ves
PON, STR, PIA 13:00 - 15:30
Stará Ľubovňa
Obrancov mieru 1, 064 01 Stará
Ľubovňa
UTO 7:30 - 11:30
ŠTV, PIA 7:30 - 10:30
Svidník
ul. Sov. Hrdinov 79,
Svidník
UTO, ŠTV 09:00 -
11:00
Trebišov
Jilemnického 3370/2,
Trebišov
UTO, ŠTV, SOB 09:00 -
12:00

Trenčín
RÚVZ Trenčín, Nemocničná 4,
Trenčín
PON, STR, PIA 8:00 - 12:00
Trnava
Budova MsÚ Trnava, Trhová 3, 917 01
Trnava
PON, STR, ŠTV 8:00 - 11:00
Veľký Krtíš
Banícka 679, Veľký
Krtíš
PON - PIA 13:00 -
15:30
Žiar nad Hronom
Ul. Cyrila a Metoda 357/23, Žiar nad
Hronom
PON - PIA 09:00 - 11:00
→

[Späť na obsah]

23. Otestovať sa môžete aj na regionálnych ÚVZ. Pozrite si zoznam

[27.11.2020; ta3.com; Slovensko; 14:25; TA3 SITA]

<https://www.ta3.com/clanok/1197624/otestovat-sa-mozete-aj-na-regionalnych-uvz-pozrite-si-zoznam.html>

Možnosť dať sa otestovať zadarmo antigénovými testami na ochorenie COVID-19 v súčasnosti ponúkajú aj viaceré regionálne úrady verejného zdravotníctva. Takýchto odberových miest zriadených na RÚVZ je zatiaľ 24.

V tlačovej správe o tom informovala hovorkyňa Úradu verejného zdravotníctva SR Dáša Račková s tým, že na zriadení ďalších pracujú.

„Rozširovanie siete už dnes fungujúcich antigénových odberových miest po celom Slovensku má veľký zmysel. Ochrana zdravia jednotlivca je veľmi podstatná, preto bude dôležité, aby možnosť antigénového testovania využilo čo najviac ľudí. Epidemiologická situácia na Slovensku a v okolitých krajinách je stále vážna. Pomocou antigénových testov dokážeme identifikovať najviac infekčné osoby, pričom sa ľudia rýchlo dozvedia výsledok,“ povedal hlavný hygienik Ján Mikas.

Otestovať sa je možné na týchto odberných miestach:

- Banská Bystrica: Cesta k nemocnici 1
- Bardejov: Kuzmányho 18
- Dolný Kubín: Nemocničná 1944
- Galanta: Hodská 2352/62
- Komárno: Mederčská 39
- Košice: Kúpalisko Červená hviezda Staničné námestie 5
- Levice: Komenského 3186/4
- Lučenec: Ulica A. Petőfiho č. 1
- Martin: Ul. Kuzmányho 27
- Michalovce: S. Chalupku
- Nitra: Damborského 15
- Poprad: ul. Zdravotnícka 3525/3
- Prešov: Jána Hollého 5
- Prievidza: Nemocničná 8, Bojnice
- Rimavská Sobota: Sama Tomášika 14
- Rožňava: Špitálska 3
- **Spišská Nová Ves**: A. Mickiewicza 6
- Stará Ľubovňa: Obrancov mieru 1
- Svidník: ul. Sov. Hrdinov 79
- Trebišov: Jilemnického 3370/2
- Trenčín: Nemocničná 4
- Trnava: Budova MsÚ Trnava, Trhová 3
- Veľký Krtíš: Banícka 679
- Žiar nad Hronom: Ul. Cyrila a Metoda 357/23

[Späť na obsah]

24. Týždenný PREHLAD za okres Spišská Nová Ves: Koľko pozitívnych testov pribudlo?

[27.11.2020; dnes24.sk; Spišska; 14:09; redakcia]

<https://spisska.dnes24.sk/tyzdenny-prehľad-za-okres-spisska-nova-ves-kolko-pozitivnych-testov-pribudlo-376545>

COVID-19 v Spišskonovoveskom okrese. Koľko pribudlo nových prípadov za ostatných sedem dní?

Na Slovensku vo štvrtok (26. 11.) pribudlo 1849 nakazených novým koronavírusom, vykonalo sa 10.928 testov. Pribudlo 22 úmrtí. Z ochorenia sa vyliečilo ďalších 2907 ľudí. Informuje o tom Národné centrum zdravotníckych informácií na webovej stránke covid-19.nczisk.sk.

Za uplynulý deň v krajine podľa ministerstva zdravotníctva pribudlo 1849 pozitívne testovaných ľudí formou RT-PCR testov a 865 pozitívne testovaných antigénovými testami. „Je to 16,9 percenta z 10.928 ukončených RT-PCR vyšetrení a 4,94 percenta zo 17.501 antigénových testov za včerašší deň,“ spresnilo ministerstvo na sociálnej sieti.

Čísla za Spišskú

V okrese **Spišská Nová Ves** za tento deň pribudlo 50 nakazených. V Košickom kraji ich bolo 239, čo je tretie najvyššie číslo z krajov na Slovensku.

Od začiatku pandémie bolo v Spišskonovoveskom okrese zistených 1 724 pozitívne testovaných. Pre porovnanie najviac pozitívnych testov bolo spravených v Bratislave (6 862), nasleduje okres Prešov (4 358) a okres Žilina (3 917).

Najviac pozitívnych prípadov v okrese **Spišská Nová Ves** epidemiológovia zaznamenali 25. októbra (119).

Počty nakazených v našom okrese za uplynulý týždeň (RT-PCR testy):

Deň (testy sa robili v predošlý deň)	Počet nakazených v okrese SNV
sobota 21. november	60
nedeľa 22. november	16
pondelok 23. november	0
utorok 24. november	3
streda 25. novmeber	36
štvrtok 26. november	119
piatok 27. november	50
spolu za týždeň	284

-]

Ďalšie správy z domova i zo sveta nájdete aj na Dnes24, Facebooku a Instagrame.

[Späť na obsah]

25. História / Odkázanosť Rómov na sociálny systém stvorili komunisti

[27.11.2020; postoj.sk; Spoločnosť; 13:10; Jozef Hajko]

<https://www.postoj.sk/66452/odkazanost-romov-na-socialny-system-stvorili-komunisti>

Rok 1950 sa viaže s novým prístupom k Rómom, Cigánom, ako ich vtedy nazývali. Myšlienka nebola nová, vláda ich chcela zapojiť do spoločnosti.

Rok 1950 sa viaže s novým prístupom k Rómom, Cigánom, ako ich vtedy nazývali. Myšlienka nebola nová, vláda ich chcela zapojiť do spoločnosti. Úmysel bol podobný, ale v porovnaní s predchádzajúcimi pokusmi uplatňovanými v medzivojnovom Československu či samostatnom Slovensku boli odlišnosti jednoznačné.

Rómovia sa mali v duchu komunistických poučiek o zániku tried asimilovať. Nádeje sa vkladali do zaistenia priaznivých materiálnych podmienok, čím by sa Rómovia vyrovnali väčšinovej spoločnosti a zabudli na svoj pôvod. V komunistickej spoločnosti sa mali stať všetci rovnými, preto nejaký etnický pôvod či národnosť nemali hrať rolu.

Niečo naznačil už marec 1950, keď sa v Československu uskutočnilo sčítanie obyvateľov. Na rozdiel od posledných sčítaní v roku 1930 v spoločnej republike a v roku 1940 v samostatnom Slovensku sa príslušnosť k cigánskej národnosti nezistovala. Malo to naznačiť, že na Rómov sa nehľadí ako na vyhranenú skupinu obyvateľov. Ak sa predsa majú posudzovať osobitne, tak len preto, aby sa spôsobom života vyrovnali ostatným.

To mal byť výrazný rozdiel od prístupov z predchádzajúcich režimov. V medzivojnovom Československu Rómov, hlavne kočovných, osobitne sledovali a obmedzovali. Kartotéka kriminalistov s evidenciou Rómov založená v 20. rokoch sa zrušila až v roku 1950.

V prvej Slovenskej republike v rokoch 1939 až 1945 počítali za Cigánov občanov, ktorí sa neživia riadnou prácou. Tak sa do tejto skupiny mohli dostať aj etnickí Slováci a medzi Slovákov zas etnickí Rómovia. Obyvateľov označených za Cigánov, ak sa nezamestnali, postihovali. Napríklad tým, že im obmedzovali voľnosť pohybu alebo zatvárali ich do táborov na nútené práce.

V komunistickom Československu to malo byť inak, malo nastúpiť definitívne riešenie. Mali sa odčiniť všetky krivdy napáchané na Rómoch do roku 1945. Odškodnenie Rómov nemalo byť jednorazové. Komunistický režim im sľuboval, že sa postavením a materiálnym zabezpečením dostanú na roveň ostatným. Tu sú korene akejsi nárokovateľnosti na osobitnú pomoc zo strany väčšinovej spoločnosti, s ktorou sa stretávame dodnes.

Materiálna pomoc a prevýchova

Prvé kroky na začiatku 50. rokov skutočne naznačovali, že Rómom sa otvárajú dobré časy. Kto to kedy videl, aby sa na rozličných fórach usporadúvali diskusie, ako im vyjsť v ústrety.

Vláda na to prijala v roku 1950 špeciálne uznesenie. Upustila od násilných riešení a začala na Rómov hľadiť ako na sociálne prípady, ktorým treba pomôcť. V osadách sa začali budovať cesty, studne, vodovody. K Rómom sa správali ústretovo pri výstavbe nových domov.

Veľký dôraz kládli na zvýšenie gramotnosti. Okrem školopovinných detí robili kurzy výučby čítania pre dospelých. Všeobecne sa mala zvýšiť vzdelanostná úroveň Rómov, aby mohli zastávať i náročnejšie povolania.

Koncom 40. a v 50. rokoch otvorili slovenským Rómom náruč poznárodňované firmy v Čechách a na Morave. Rómovia sa tu buď usadili v poskytnutých ubytovacích zariadeniach, alebo po získaní prostriedkov sa vracali domov a stavali si domy. Po povojnových rokoch, keď obsadzovali pohraničie uvoľnené po odsunoch Nemcov, to bola už druhá vlna migrácie.

Štát takéto konanie podporoval. Bol to jeden z prvých hlavných dôsledkov novej politiky asimilácie. Mizli tradičné rómske remeslá, lebo štát likvidoval súkromné vlastníctvo. Režim nútil malých podnikateľov opustiť zabehnutý spôsob obživy a prejsť do zamestnaneckého pomeru v zoštatnených firmách.

Nová politika k Rómom vychádzala z toho, že hlavnou brzdou ich rozvoja je sociálna zaostalosť. V duchu komunistickej filozofie sa očakávalo, že uspokojenie materiálnych potrieb vyrieši všetky problémy. Rómovia sa mali prerobiť na budovateľov socializmu a pridať sa k ostatným.

Slovensko sa ďalej spriemysľovalo a ponúkalo Rómom priestor na sebarealizáciu v uvedených pracovných kolektívoch. Predpokladalo sa, že keď pôjdu Rómovia za myšlienkou komunizmu, prekonajú svoju historickú zaostalosť. Etnická príslušnosť v spoločnosti, kde si budú v povinnostiach a potrebách všetci rovní, nebude hrať žiadnu úlohu.

Takéto úvahy sa mnohým Rómom určite mohli sprvu páčiť, veď vyrovnanie znamenalo v ich prípade priblížiť sa úrovňou životných podmienok majoritnej spoločnosti. Aby sa celé toto mohlo uskutočniť, Rómovia sa mali vzdelávať, a vôbec, ako sa vtedy hovorilo, mali sa stať triedne uvedomelí.

Preto sa konali školenia, ktorých súčasťou boli štátoobčianska výchova, prednášanie marxisticko-leninského svetonázoru. Vyučovanie sa začínalo piesňou práce a končilo komunistickou internacionálou.

Zaostalosť sa nedarilo odstraňovať

Nasledujúce zistenia ukázali, na akú ťažkú úlohu sa vláda podujala.

V polovici 50. rokov sa uskutočnil prvý prieskum zameraný na obyvateľov osád. Vyplynulo z neho, že v 1 305 rómskych osadách na Slovensku žilo v 15-tisíc domoch vyše 95-tisíc obyvateľov. Štyri pätiny týchto domov boli postavené z hliny. Chýbala pitná voda, sociálne zariadenia, cesty. Na jednu miestnosť pripadalo v priemere šesť ľudí.

Štatistiky potvrdzovali, že počet odlúčených Rómov v osadách strmo stúpal. Prvé roky vlády komunistov priniesli opačný, ako žiadaný efekt, zaostalosť sa odstraňovať nedarilo. Preto možno správy hodnotiace zlepšenie situácie považovať za povrchné a skôr vykresľujúce akési zanietenie Rómom skutočne pomôcť.

V jednej z takýchto správ pre poverenictvo vnútra z roku 1953, ako ich zaznamenala slovenská historička Anna Jurová, sa píše, že životná úroveň Rómov okrese **Spišská Nová Ves** sa zvýšila, lebo „cigáni si stavajú nové domky, slušné zariadené, rodinní príslušníci sú riadne oblečení a dostatočne vyživovaní. Nezabúda sa ani na kultúrnu výchovu a zúčastňujú sa na verejných hovoroch, divadlách, verejných oslavách a pod.“ V uvedenej správe však zároveň pripúšťajú, že „v poslednom štvrtroku 1952 bolo badať väčšiu absenciu na pracoviskách u cigánov, hoci referát pracovných síl sa tejto veci hodne venuje“.

V decembri 1958 sa v Košiciach uskutočnil aktív o otázkach rómskych obyvateľov. Podľa Jurovej tu vystúpil aj Róm Jozef Bánoš zo Smečian, z okresu **Spišská Nová Ves**. Potvrdil dobrý vývoj, hlavne že po roku 1948, teda po komunistickom prevrate, sa postavenie Rómov zlepšilo. Prišli možnosti zárobku, výstavby nových domov, zlepšenie stavu v domácnostiach.

Bánoš zároveň poukázal na nevyhovujúce hygienické podmienky v osade v Žehre, na prideľovanie najšpinavejšej práce Rómom, na zanedbávanie vzdelávania. Potvrdil výskyt prípadov, keď Rómovia nastupujú do zamestnania len na čas, kým nezískajú nárok na rodinné prídavky.

Hoci za oslabenou ochotou Rómov dochádzať do práce videli povrchne tvorcovia správy nevhodné zimné podmienky, keď sa do zamestnania odchádza ťažšie, problém bol hlbší. Po prvých náznakoch ešte z prvej Československej republiky sa začal potvrdzovať významný fenomén – spoliehanie sa na štedrosť systému a na sociálne dávky.

Zneužívanie štedrosti systému

Zdá sa, že využívanie sociálneho systému sa už v tomto období začína presadzovať ako nová stratégia prežitia. V 60. rokoch to potvrdila česká prežijomá etnologička Eva Davidová. Podľa nej „v dôsledku

nesystematického alebo nesprávneho riešenia v povojnových rokoch, keď sa Rómom poskytovali rozličné výhody a nevyžadovali sa od nich základné povinnosti, vytvoril sa u mnohých nezdravý pocit vydržovanosti“.

Davidová sa pozastavila nad tým, že „je až divné, ako väčšina Cigánov – veľa krát i negramotných – dokonale ovláda všetky potrebné predpisy, ktoré môže využiť na svoj prospech“.

Ďalším dovtedy nepoznaným problémom sa stala úžera. Základným predpokladom na existenciu tohto javu je, aby ten, čo si požičiava, mal nejaký pravidelný príjem. Tým sa podľa všetkého stali hlavne sociálne dávky. Už v tomto období sa medzi Rómami ujal model známy dodnes. Úžerníci požičiavali svojim klientom peniaze až na 50-percentné úroky.

Davidová spomínala zneužívanie systému rodinných prídavkov, keď snahou bolo odpracovať len minimálnych 20 dní, aby rodičovi vznikol na ne nárok. Na získanie platieb z nemocenského poistenia a invalidných dôchodkov sa podľa nej Rómovia nerozpakovali aj sebamrzačiť.

Príkion Rómov nastupovať dočasne do zamestnania zo zištných dôvodov sa prejavil hlavne v poľnohospodárstve. Kým pred kolektivizovaním pôdy podľa sovietskeho vzoru pracovali Rómovia u sedliakov za jasne stanovených podmienok vrátane vopred dohodnutej odmeny, do novozriaďovaných jednotných roľníckych družstiev sa napriek vidine dlhodobejšieho zárobku nehrnuli. Príčinou bolo, že tieto družstvá nemohli garantovať pevnú odmenu a nevyplácali rodinné prídavky a sociálne dávky. Preto si Rómovia vybrali menej početné štátne majetky hospodáriace na štátnej pôde, kde tieto dávky vyplácali.

Inzercia

Dobre sa nevyvíjala ani situácia v zdravotnej a vzdelávacej oblasti. Školenia lekárov medzi Rómami, neraz prekladané do miestneho rómskeho dialektu, padali na neúrodnú pôdu. Staré zvyky pretrvávali, vymanili sa z nich iba tí, čo sa spôsobom života dobrovoľne prispôbovali majoritnej spoločnosti. A tak prichádzali na rad opatrenia, možno dobre mienené, na zlepšenie situácie radikálnymi zásahmi.

Kým za prvej Slovenskej republiky robili gardisti a policajti pre Rómov kúpele v najbližšom potoku, strihali im dohola hlavy a dezinfikovali oblečenie znehodnocujúcim vyváraním, v komunistickom Československu prišli na chuť novej modernej metóde. Okresní zdravotníci prichádzali do osád a priestory dezinfikovali práškom DDT. Sypali ho aj na ľudí vrátane detí. Neskôr sa zistilo, že prášok je jedovatý.

Koniec s rómskym kočovaním

V roku 1958 najvyšší predstavitelia komunistickej strany museli priznať, že opatrenia na zlepšenie postavenia rómskych obyvateľov zlyhávajú. Problémy boli hlavne v pretrvávajúcom zlom zdravotnom stave a nízkej úrovni vzdelania. Pripustili, že 80 percent rómskych obyvateľov stále nevie čítať a písať.

Osobitnou kapitolou bolo zamestnávanie. Vo vtedajšom režime mali ľudia právo na prácu, ale zároveň povinnosť pracovať. Toto sa u Rómov stále neujalo. V Československu sa nachádzalo zhruba 12-tisíc nezamestnaných práceschopných Rómov. Vzhľadom na veľkosť celkovej rómskej populácie neprevyšujúcej 200-tisíc osôb a všeobecnú pracovnú povinnosť to bolo vysoké číslo.

Vládne uznesenie s názvom O práci s cigánskym obyvateľstvom si jednoznačne stanovilo jedinou stratégiu, ktorá mohla priniesť úspech – asimiláciu. Komunistická strana vtedy bola nadradená nad všetky inštitúcie vrátane vlády, a preto išlo vskutku o zásadné rozhodnutie.

Do toho času sa po vzore medzivojnového Sovietskeho zväzu sčasti podporoval národnostný rozvoj Rómov, vedecké inštitúcie sa zoberali štúdiom rómskych jazykov a kultúry, preklady do rómskych dialektov sa používali v osvetovej, zdravotníckej, vzdelávacej činnosti.

Dobré boli všetky nástroje, aby sa čím viac Rómov zapojilo do budovania socialistickej spoločnosti. Ak sa dovtedy ešte uvažovalo aspoň o čiastočnom etnickom prístupe, na konci 50. rokov ho režim úplne zavrhol.

Predzvestou nastúpenia jednoznačnej politiky asimilovania Rómov bolo uznesenie Zboru povereníkov. V roku 1956 uložila táto akási slovenská pseudovláda Oblastnej správe pre bytovú a občiansku výstavbu vypracovať návrh opatrení na postupnú likvidáciu cigánskych osád. Tie mali zmiznúť z územia Slovenska do 20 rokov.

Malo sa tak diať udeľovaním podpory pri zakupovaní pozemkov medzi majoritným obyvateľstvom a pridelovaním bytov. Zbor povereníkov disponoval vo vtedajšom československom štáte iba okrajovými právomocami a limitovanými zdrojmi. Ak nezoberieme do úvahy dôležitejšie hlbšie príčiny, už len z tohto pohľadu išlo o nerealizovateľné opatrenie. To sa prejavovalo hneď na začiatku.

Nedostatok bol vo všetkom – vo financiách, disponibilných pozemkoch na nové domy, v ubytovacích zariadeniach. Ale hlavný problém bol v tom, že majoritné obyvateľstvo nemalo záujem priberať zvýhodňovaných Rómov medzi seba.

Prvým skutočným krokom k cieľenej asimilácii rómskeho obyvateľstva bol úspešný pokus zbaviť sa kočovníkov. V Československu prijali v roku 1958 zákon o trvalom usídení kočujúcich osôb. Štát vystrel kočovníkom pomocnú ruku, aby dostali prácu a ubytovanie. Zároveň pohrozil, že kto sa nevzdá starého spôsobu života, bude potrestaný väzením.

Naplniť literu zákona nebolo jednoduché, lebo naň nevytvorili vhodné podmienky. Následný súpis v roku 1959 odhalil takmer 50-tisíc Rómov, ktorých bolo treba usídlieť.

Toto spisovanie prijímali Rómovia s veľkou nevôľou a obávali sa, že môže nastať nejaké konečné riešenie. Kočovníci, teda dominantne valašskí Rómovia, museli predať svoje kone. Na úplné zamedzenie pohybu odoberali kolesá z ich vozov.

Kočovníkom mali miestne národné výbory poskytnúť ubytovanie a sprostredkovať zamestnanie, najlepšie spolu s ubytovaním. To sa však stretávalo podobne ako pri predchádzajúcom zámere likvidovať osady s chýbajúcimi kapacitami a nedostatkom finančných prostriedkov.

A tak ešte dlho po týchto tvrdých opatreniach bývali kočovníci Rómovia v pristavených železničných vagónoch, kým sa dostali k adekvátnemu ubytovaniu. Výsledkom bolo, že na rozdiel od západných štátov sa v Československu kočovanie úplne vykorienilo.

Politika rozptylu vytlačila Rómov zo Slovenska do Česka

Napriek uvedeným problémom sa postupne predsa darilo zlepšovať postavenie Rómov. Priemerný obyvateľ Československa však v prvej polovici 50. rokov chudobnel, čím sa porovnávacia úroveň znižovala.

Vláda neskôr koncepcie menila, ale napriek prijatiu nových programov išlo vždy v zásade o zvýhodňovanie Rómov a pokusy o ich asimilovanie.

V roku 1965 prišla vláda s novým zámerom, s koncepciou rozptylu. Popri likvidovaní osád sa mali celé skupiny Rómov presťahovať do nových lokalít. Išlo vlastne o presun Rómov zo Slovenska do Čiech a na Moravu, kde bola ich koncentrácia nízka. Pravidlom bolo, aby vzdialenosť nového usídlenia od pôvodného bola čo najväčšia.

Koncepcia nebol príliš úspešná – v roku 1967, keď toto presídľovanie vrcholilo, vystaňovali zo Slovenska vyše tritisíc osôb a tisícky sa ich vrátili naspäť. Keď však k tejto akcii pridáme predchádzajúce, môžeme konštatovať, že v týchto rokoch sa dotvorilo osídľovanie Česka slovenskými Rómami.

Ku koncu 60. rokov sa vďaka niekoľkým migračným vlnám ustálil pomer Rómov medzi slovenskou a českou časťou republiky. Kým tesne po druhej svetovej vojne bol tento pomer zhruba 99 : 1, po dvoch desaťročiach sa zmenil na 73 : 27.

Uvoľnenie politickej situácie v časoch Alexandra Dubčeka sa prejavilo tým, že sa nakrátko umožnil návrat k etnickému princípu. Rómovia si mohli v roku 1968 založiť vlastný zväz a v súlade s medzinárodným prístupom sa pomenovať pojmom, ktorý sa požíva dnes. nazvali sa Rómami.

Po páde Dubčekovho režimu na začiatku 70. rokov vláda musela uznať, že koncepcia rozptylu rómskych obyvateľov je nerealizovateľná. Narazila na neprekonateľné logistické problémy a troskotala na nedostatku peňazí. Hlavné však nenašla dostatočnú odozvu medzi rómskym obyvateľstvom. V obmedzenej miere však koncepcia rozptylu predsa pokračovala a asimilačná doktrína pretrvávala.

Asimilácia padla, pozitívna diskriminácia nie

Obdobie od roku 1948 do roku 1989 bolo vo vzťahu k Rómom poznačené viacerými experimentmi, ktoré vychádzali z filozofickej podstaty komunistického systému. Československo bolo súčasťou sovietskeho bloku, ktorý zhodou okolností pokrýval územie, kde sa koncentrovalo najviac Rómov v Európe.

Prístup bol väčšinou rovnaký, s odlišnosťami v niektorých štátoch. Vychádzalo sa z presvedčenia, že všetko vyrieši systém spoločenského vlastníctva výrobných prostriedkov, všeobecnej pracovnej povinnosti a mohutného prerozdeľovania financií medzi obyvateľov podľa ich konkrétnych potrieb pod taktovkou múdrej komunistickej strany. Pôvod ľudí išiel bokom, veď v súlade s proletárskym internacionalizmom sa etnické rozdiely rozplývali, a nebol dôvod sa nejakým vyčleňovať, veď všetkým pracujúcim sa malo dostať rovnakého blahobytu.

Mnohí Rómovia sa prihlásili k svojej národnosti po páde režimu v roku 1989. Asimilačná politika sa stala minulosťou, ale prišli nové koncepcie, ktoré buď hľadali na Rómov ako na etnickú skupinu alebo na populáciu zasiahnutú chudobou. Jedno však s minulým režimom ostalo spoločné – uplatňovanie pozitívnej diskriminácie, ktoré spustilo pred 70 rokmi.

[Späť na obsah]

26. Situácia v sieti nemocníc je na východnom Slovensku stabilizovaná

[27.11.2020; teraz.sk; TERAZ.SK; 00:00; TASR]

<https://www.teraz.sk/regiony/situacia-v-sieti-nemocnic-je-na-vycho/510702-clanok.html>

Ilustračná snímka. Foto: TASR/AP

Podporu umelej pľúcnej ventilácie potrebuje v siedmich nemocniciach v rámci Prešovského a Košického kraja spolu desať pacientov.

Humenné 27. novembra (TASR) – Situácia so zdravotníckym personálom v nemocniciach siete Svet zdravia je na východe Slovenska stabilizovaná. Podporu umelej pľúcnej ventilácie potrebuje v siedmich nemocniciach v rámci Prešovského a Košického kraja spolu desať pacientov, uviedla pre TASR komunikačná špecialistka súkromného poskytovateľa zdravotnej starostlivosti Jana Fedáková. V rámci Prešovského kraja je v nemocniciach siete najviac, 25 pacientov hospitalizovaných na COVID lôžkach vo Vranove nad Topľou. V humenskej nemocnici ich je 17 a vo Svidníku 15. V Košickom kraji eviduje najviac pacientov hospitalizovaných s ochorením COVID-19 nemocnica v **Spíšskej Novej Vsi**, kde ich je 32. V nemocnici v Michalovciach ich je 22, v Trebišove 20 a v rožňavskej nemocnici sú dvaja takíto pacienti.

[Späť na obsah]

27. Žilina rozstrieľala Martin a vystriedala ho na čele, v Trnave padlo 12 gólov

[27.11.2020; sport.sme.sk; Šport / Hokej - Slovensko; 00:00; SME.sk; TASR]

<https://sport.sme.sk/c/22544016/shl-2020-2021-6-kolo-vysledky-27-november.html>

Spišská Nová Ves prehrala prvý zápas v sezóne.

Priebežná tabuľka SHL 2020/2021 >>>

MARTIN. Hokejisti domáceho Martina podľahli v piatkovom zápase 6. kola Slovenskej hokejovej ligy (SHL) tímu VLCI Žilina vysoko 0:7.

Žilinčania sa dostali na čelo súťaže, na ktorom vystriedali práve Martin. Ten prehral druhý duel v rade.

Oba tímy majú na čele 12 bodov, Žilina má však dva zápasy k dobru.

V Trnave padlo až 12 gólov. Domáci hokejisti si poradili s Považskou Bystricou po prestrelke 7:5.

Doma jednoznačne triumfovali aj Topoľčany, ktoré zdolali **Spišskú Novú Ves** 6:2. Hráči Skalice prehrali v Dubnici nad Váhom 1:3.

Na poslednom mieste zostali s tromi bodmi hokejisti Humenného, ktorí doma nestačili na Levice 3:5.

((piano))

Slovenská hokejová liga - 5. kolo:

Trnava - Považská Bystrica 7:5 (2:1, 3:3, 2:1)

Góly: 6. Kukumberg (Kohút), 7. Antonov (Schmidt, Jaša), 25. Antonov (Kukumberg), 37. Antonov (Beneš), 39. Štepanovský, 42. Jaša, 60. Jaša (Matejka, Klema) - 17. L. Ďurkech (J. Ďurkech, Drevenák), 24. Ligas (J. Ďurkech, Zlocha), 27. Jakubec (Rufati), 28. Zlocha (J. Ďurkech), 54. Zlocha (Drevenák)

Rozhodovali: Pišťanský, Moller - Danko, Lepieš, vylúčení: 7:3, presilovky: 1:3, oslabenia: 0:0

Humenné - Levice 3:5 (0:2, 3:0, 0:3)

Góly: 24. Koziot (Valečko, Hopkovič), 33. Fedorko (Markuš), 35. Novický (Horvát, Ferenc) - 9. Čaládi (Novák), 19. Novák (Gubo, Čaládi), 44. Róbert Huna (Cebák), 55. Štefanka (Svitana, Hřebíček), 60. Saliji

Rozhodovali: Tornay, Smrek - Wolf, Beniač, vylúčení: 5:4, navyše: Buraľ (Humenné) 5+DKZ za nečakané napadnutie, presilovky: 1:1, oslabenia: 1:0

Martin - Žilina 0:7 (0:0, 0:4, 0:3)

Góly: 21. Markovič (Greibenščikov, Jurčík), 25. Jurčík (Markovič, Grebenščikov), 28. Koyš (Jaborník, Markovič), 36. Cíger (Safaralejev, Linet), 47. Linet (Cíger, Jaborník), 59. Cíger, 60. Mikula (Petráš, Koyš)

Rozhodovali: Vido, M. Valachovič - Haringa, T. Valachovič, vylúčení: 5:4, presilovky: 0:2, oslabenia: 0:1

Topoľčany - **Spišská Nová Ves** 6:2 (3:0, 2:1, 1:1)

Góly: 1. Kalináč (Jurák), 6. Varga (Novák), 7. Bečka (Kluka, Nemček), 32. Kluka (Bečka, Nemček), 40. Kluka (Kalináč, Jurák), 55. Laššo (Mihalko) - 25. Ďžugan (Hvila, Fabian), 41. Vartovník (Hvila, Hančák)

Rozhodovali: Kollár, Rojík - Číž, Staššák, vylúčení: 5:7, presilovky: 0:1, oslabenia: 0:1

Dubnica nad Váhom - Skalica 3:1 (0:0, 1:0, 2:1)

Góly: 35. Lukáčik (Chatrnúch), 43. Ďuriš (Haščák, Popela), 56. Ďuriš (Trška, Kristín) - 58. Štumpf (Kotvan, Šátek)

Rozhodovali: Krist, Gajdošík - Hajnik, Nosek, vylúčení: 6:10, navyše: Chatrnúch (Dubnica) 10 minút za napadnutie zozadu, presilovky: 3:0, oslabenia: 0:0

Priebežná tabuľka 1. Žilina 6 zápasov 12 bodov 2. Martin 4 zápasy 12 bodov 3. Spišská Nová Ves 4 zápasy 9 bodov 4. Dubnica 5 zápasy 9 bodov 5. Levice 5 zápasy 9 bodov 6. Topoľčany 4 zápasy 8 bodov 7. Trnava 5 zápasov 6 bodov 8. Považská Bystrica 6 zápasov 6 bodov 9. Skalica 6 zápasov 4 body 10. Humenné 4 zápasy 3 body

[Späť na obsah]

28. Džugan v Košiciach skončil, posilní Spišskú Novú Ves

[27.11.2020; sport.sme.sk; Šport / Hokej - Slovensko; 00:00; SITA]

<https://sport.sme.sk/c/22543624/dzugan-v-kosiciach-skoncil-posilni-spissku-novu-ves.html>

Šťastný: Nenašiel u nás stabilné miesto.

BRATISLAVA. Vedenie HC Košice sa dohodlo na vzájomnom ukončení spolupráce s Róbertom Džuganom.

Dvadsaťročný útočník prišiel do Košíc po úspešnom absolvovaní letného tryoutu, v novej sezóne dostal šancu v ôsmich zápasoch, v ktorých nebodoval.

Jeho ďalšie kroky povedú do prvoligovej **Spišskej Novej Vsi**.

Veria, že sa do Košíc ešte vráti

"Róbert je veľmi talentovaný mladý hráč s veľkou perspektívou. V našom aktuálnom kádri však v tejto chvíli stabilné miesto nenašiel, a preto sme sa rozhodli uvoľniť ho a umožniť mu nájsť stabilné miesto, na ktorom by mohol naháňať hráčske skúsenosti.

Robovi pre túto chvíľu ďakujeme za jeho služby a pevne verím, že sa ešte niekedy do nášho tímu vráti. Zároveň mu prajem veľa zdravia a úspechov," povedal športový riaditeľ a hlavný tréner HC Košice Jan Šťastný pre klubový web.

Tretí tím tabuľky SHL sa na facebooku pochválil angažovaním 20-ročného Róberta Džugana, ktorý bol na prelome rokov 2019 a 2020 na majstrovstvách sveta do 20 rokov v Česku so štyrmi gólmi najlepším strelcom slovenského tímu.

Spišiakom zapadá do mozaiky

"Tešíme sa z návratu nášho úspešného odchovanca a reprezentanta SR. Robo je dynamický hráč s výborným korčuľovaním, ktorý ide každé striedanie naplno. Očakávame od neho fyzickú hru, kvalitný forčeking a dôraz pred bránkou súpera.

Je to hráč, ktorý charakterovo zapadá do mozaiky nášho tímu. Veríme, že mu pomôžeme k ďalšiemu hokejovému rastu tak, ako on nám k vytúženému cieľu," uvádza sa na facebooku HK **Spišská Nová Ves**.

Ambiciózni Spišiáci po reštarte SHL z dôvodu karantény absolvovali zatiaľ len jedno stretnutie.

V stredu 25. 11. na domácom ľade zdolali lídra tabuľky - hráčov Martina 6:3.

V piatok 27. 11. sa predstavia v Topoľčanoch.

[Späť na obsah]

29. SHL: Martin na domácom ľade vybuchol so Žilinou, presvedčivý triumf Topoľčan

[27.11.2020; sport.sk; sport.sk; 00:00; Zdroj: TASR]

<https://sport.aktuality.sk/c/471565/shl-martin-na-domacom-lade-vybuchol-so-zilinou-presvedcivy-triumf-topolcian>

Zdroj: SZLH

Hokejisti domáceho MHK Dubnica nad Váhom vyhrali v piatkovom zápase 6. kola SHL nad skalickým HK 3:1.

Hokejisti domáceho HK VITAR Martin podľahli v piatkovom zápase 6. kola SHK tímu VLCI Žilina vysoko 0:7.

SHL - 6. kolo:

MHK Dubnica nad Váhom - HK Skalica 3:1 (0:0, 1:0, 2:1)

Góly: 35. Lukáčik (Chatrnúch), 43. Ďuriš (Haščák, Popela), 56. Ďuriš (Trška, Kristín) – 58. Štumpf (Kotvan, Šátek)

Rozhodovali: Krist, Gajdošík - Hajnik, Nosek, vylúčení: 6:10, navyše: Chatrnúch (Dubnica) 10 minút za napadnutie zozadu, presilovky: 3:0, oslabenia: 0:0

HC Topoľčany - HK **Spišská Nová Ves** 6:2 (3:0, 2:1, 1:1)

Góly: 1. Kalináč (Jurák), 6. Varga (Novák), 7. Bečka (Kluka, Nemček), 32. Kluka (Bečka, Nemček), 40. Kluka (Kalináč, Jurák), 55. Laššo (Mihalko) – 25. Džugan (Hvíla, Fabian), 41. Vartovník (Hvíla, Hančák)

Rozhodovali: Kollár, Rojík - Číž, Staššák, vylúčení: 5:7, presilovky: 0:1, oslabenia: 0:1

HK Martin - VLCI Žilina 0:7 (0:0, 0:4, 0:3)

Góly: 21. Markovič (Greibenščikov, Jurčík), 25. Jurčík (Markovič, Grebenščikov), 28. Koyš (Jaborník, Markovič), 36. Cíger (Safaralejev, Linet), 47. Linet (Cíger, Jaborník), 59. Cíger, 60. Mikula (Petráš, Koyš)

Rozhodovali: Vido, M. Valachovič - Haringa, T. Valachovič, vylúčení: 5:4, presilovky: 0:2, oslabenia: 0:1

HC 19 Humenné - HK Levice 3:5 (0:2, 3:0, 0:3)

Góly: 24. Kozíot (Valečko, Hopkovič), 33. Fedorko (Markuš), 35. Novický (Horvát, Ferenc) – 9. Čaládi (Novák), 19. Novák (Gubo, Čaládi), 44. Róbert Huna (Cebák), 55. Štefanka (Svitana, Hřebíček), 60. Saliji

Rozhodovali: Tornay, Smrek - Wolf, Beniač, vylúčení: 5:4, navyše: Buraľ (Humenné) 5+DKZ za nečakané napadnutie, presilovky: 1:1, oslabenia: 1:0

HK Gladiators Trnava - HK '95 Považská Bystrica 7:5 (2:1, 3:3, 2:1)

Góly: 6. Kukumberg (Kohút), 7. Antonov (Schmidt, Jaša), 25. Antonov (Kukumberg), 37. Antonov (Beneš), 39. Štepanovský, 42. Jaša, 60. Jaša (Matejka, Klema) – 17. L. Ďurkech (J. Ďurkech, Drevenák), 24. Ligas (J. Ďurkech, Zlocha), 27. Jakubec (Rufati), 28. Zlocha (J. Ďurkech), 54. Zlocha (Drevenák)

Rozhodovali: Pišťanský, Moller - Danko, Lepieš, vylúčení: 7:3, presilovky: 1:3, oslabenia: 0:0

Spoluhráči v KHL sa pobili na tréningu, skončilo to zlomenou sánkou:

Slovensko |1

Slovensko |0

Slovensko |0

[Späť na obsah]

30. Rybníček o novom nastavení eurofondov: Nemá to hlavu ani pátu, všetko sa robí v tlaku a strese

[27.11.2020; euractiv.sk; euractiv.sk; 00:00; Marián Koreň;EURACTIV.sk]

<https://euractiv.sk/section/ekonomika-a-euro/interview/rybnicek-o-novom-nastaveni-eurofondov-nema-to-ani-hlavu-ani-patu-vsetko-sa-robi-v-tlaku-a-strese/>

(aktualizované:)

Na snímke primátor Trenčína a šéf Únie miest Slovenska Richard Rybníček. [FOTO TASR/Jakub Kotian]

Komentáre Tlač Email Facebook Twitter LinkedIn WhatsApp

Šéf Únie miest Slovenska kritizuje ministerstvo regionálneho rozvoja za to, ako chce do budúceho programového obdobia nastaviť čerpanie v regiónoch. Chýba mu jasná definícia regionálnej politiky a investičných stratégií zo strany štátu. Regionálne eurofondy by sa podľa neho mali čerpať podľa koncepcie, ktorú pripravil rezort dopravy. Nevylučuje, že Trenčín pre jeho kritiku nedostane eurofondy na projekty.

Richard Rybníček je primátorom mesta Trenčín a tiež prezidentom Únie miest Slovenska.

V rozhovore s Richardom Rybníčkom sa dočítate:

- Prečo kritizuje systém čerpania eurofondov v regiónoch, ktorý má platiť v budúcom programovom období,
- aký systém územného čerpaní navrhuje,
- či s ním súhlasia aj ostatní primátori,
- či je ešte čas na zmenu nastavenia,
- prečo by funkčné regióny pre čerpanie mal zadefinovať štát,
- prečo sa mu nepáči návrh odobrať sprostredkovateľské orgány z krajských miest.

Ako vnímate nastavenia čerpania eurofondov v regiónoch, ktoré sa chystá pre budúce programové obdobie 2021 až 2027? Peniaze z fondov EÚ by do regiónov mali ísť cez integrované územné stratégie, ktoré budú mať na starosti Rady partnerstva, ktoré vznikajú na úrovni krajov. Viem, že máte k tomuto systému viacero výhrad. Prečo?

Pretože sa najskôr nenastavila jednoznačná definícia regionálnej politiky na Slovensku a ako sa jednoznačne nastavili investičné priority v jednotlivých územiach zo strany štátu. Bez toho, aby sa zadefinovali a pomenovali strategicko-plánovacie regióny vrátane mestských funkčných oblastí, do ktorých sa má investovať – čiže bez kľúčových rozhodnutí vlády a štátu – sme začali riešiť otázku Rád partnerstva.

Začali sme zbierať projekty z územia bez toho, aby sme vedeli, či na to budú peniaze, koľko ich budeme mať a ako ich bude vláda prerozdeľovať. A či nám ich bude vôbec aj Európska komisia chcieť financovať. Udialo sa to hlavne bez súčinnej diskusii vlády o strategických projektoch v kombinácii s projektami, ktoré sú naplánované regionálnymi alebo miestnymi samosprávami a ktoré by bolo vhodné skĺbiť do toho spolu.

V tejto chvíli viem zodpovedne povedať, že mám za sebou telefonáty s množstvom slovenských miest z jednotlivých regiónov. V každom regióne je situácia úplne iná, pretože vláda a MIRR urobili fatálnu chybu v tom, že miesto toho, aby si splnili domácu úlohu na určenie strategických plánovacích regiónov vrátane mestských funkčných oblastí, ktoré nemôžu byť postavené na niekoho chcení, ale na kvalifikovanom odbornom podklade, nechali to na primátorov a starostov.

Ministerstvo regionálneho rozvoja samosprávam sľubuje, že o nové eurofondy nebudú musieť súťažiť, ale budú môcť slobodne rozhodovať, ako ich vo svojom území využijú.

A ako by to teda malo byť podľa vás?

Presne v tomto prípade to má byť systém zhora dole. To znamená, že štát to mal určiť, a samosprávy sa mali dohodnúť. Oni to urobili tak, že si majú samosprávy vytvoriť svoje strategicko-plánovacie regióny. Navyše nad tým celým sú nejaké vyššie územné celky a štát zbiera podklady zospodu a rozhoduje sa, čo bude robiť. Čiže úplne celé zle. Je to chaos a som hlboko presvedčený o tom, že pri tomto prístupe je čerpanie eurofondov ohrozené.

Čiže vám chýba dlhodobá koncepcia rozvoja krajiny, z ktorého sa budú môcť odraziť ostatné regióny?

Mne jednoznačne chýba to, čo si zadefinovali susedné krajiny: Česi, Poliaci a Maďari a Rakúšania. Chýba mi jasné určenie toho, čo sú najdôležitejšie rozvojové územia v tejto krajine. Inými slovami mi chýba to, čo sme navrhli my (Únia miest Slovenska). To znamená pomenovať, ktoré sú metropolitné regióny, mestské regióny, stabilné regionálne územia, postihnuté regióny na Slovensku, či vidiecke regióny. Na základe takto zadefinovaných jednotlivých území sa musia dať dokopy kľúčových aktérov v území a cez investičnú územnú stratégiu cielene zamerať projekty, ktoré spolupracujú a na seba nadväzujú – počnúc štátnymi zámermi do týchto identifikovaných oblastí. Toto štát nespravil.

Slovensko si od roku 2008, ako jediný štát EÚ, nezadefinovalo takzvané mestské regióny. Krajiny, ktoré som spomínal, to spravili už dávno. Neurobila to bohužiaľ ani táto vláda, takže výsledok momentálne je, že na rozdiel od stratégie, ktorú plánujú štáty v okolitých krajinách, je to na Slovensku holý boj o peniaze. Tieto peniaze majú dostať úplne všetci bez rozdielu, či to má alebo nemá zmysel z hľadiska integrovanej územnej stratégie. Tento „helikoptérový pohľad“, ktorý tvrdí, že peniaze má dostať každý, je úplne zdrvivý. Robíme tú istú chybu ako v tomto programovom období, pričom sme najhoršie čerpajúcim štátom spomedzi krajín Európskej únie.

Máme tu ale dohodu, že integrované územné stratégie budú vznikať na úrovni ôsmich krajov. Tie sú podľa vás na to nevhodné?

Neviem o žiadnych dohodách. V januári sme my (ÚMS), ZMOS a SK8 podpísali s úradom podpredsedu vlády Memorandum o spolupráci. Odvtedy žiadne iné dohody neboli.

Ved' už existujú dohody na zostavení Rady partnerstiev vo všetkých krajoch. Potvrdil to aj predseda Združenia samosprávnych krajov a Trnavského samosprávneho kraja (TSK) Jozef Viskupič.

Z mojich zistení, ktoré som vykonal minulý v piatok, každý kraj je na tom inak. Dokonca včera sme dostali podklady na stretnutie na TSK a podľa toho je zjavné, že mnohé veci nie sú ešte úplne dohodnuté. Lebo vuckám horí termín, aby do konca roka MIRRI predložili nejaký dokument podobajúci sa Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja. Ktorý možno celý pôjde v novom roku do koša. Lebo Komisia povie nie. Preto nepovažujem slová pána Viskupiča za úplne pravdivé.

Povedal to v pondelok na našej diskusii.

Nie je žiadna dohoda na ničom. Všetko sa robí v neskutočnom tlaku a strese. Primátori majú testovať, potom dookola vypisovať tabuľky o projektových zámeroch a na mnohých vuckách to len sumarizujú. Podľa informácií, ktoré mám od slovenských miest, je to úplný nezmysel.

Zrejme ešte nie je dohoda na všetkom, ale čo sa týka zloženia komôr Rád partnerstiev, tak vo väčšine krajov sú už vraj hotové. Asi ešte nemajú za sebou prvé zasadnutia, ako v bratislavskom kraji, ale dohoda o Radách partnerstva už je.

Pozrite sa, nejaká predbežná dohoda možno je, ale je to v každom kraji iné a dokonca mám informácie z TSK, že tam nemajú zadefinované strategicko-plánovacie regióny. Ja hovorím, že to, čo sa teraz deje a do čoho nás otvorene tlačí štát, tak akokoľvek sa môžeme baviť, že dohody sú alebo nie, rovno teraz hovorím, že nám rovnako v tomto programovacom období hrozí, že budeme opäť najhoršie čerpajúcim štátom EÚ tak, ako sme boli doteraz.

Nie je tam nič, čo vám dáva dôvod myslieť si, že to bude lepšie? Napríklad odklon od dopytovo orientovaných výziev k projektovému riadeniu?

Nie. Možno niekomu budem pripadať radikálny, ale staviam sa k tomu veľmi racionálne. Nie je tam nič, čo by znamenalo, že sa budú napríklad potierať regionálne rozdiely na Slovensku. Nie je tam nič, čo by naznačovalo, že to má hlavu aj päť. A nie je tam nič, čo by v tejto chvíli – a to je najsmutnejšie – garantovalo všetkým to, čo žiadajú: peniaze. Je tam len nejaká teória o tlačení miest a obcí do rýchlych dohôd s Radami partnerstva na úrovni vucky.

Je tam uvedené, že sa posilňuje úloha vuciek v celom procese, čo je pre mestá úplne neprijateľné. Je tam uvedené, že drvivá väčšina týchto projektov nie sú projekty, ktoré kopírujú prirodzené správanie sa obyvateľov v regiónoch, ale kopírujú hranice vyšších územných celkov. Obrovská chyba.

Tým, že to hovorím, viem, že ohrozujem seba aj svoje mesto, lebo neviem, či nepríde voči mne alebo Trenčínu politická pomsta. V tejto situácii to vôbec nevyklúčujem. Toto celé šialenstvo by sa podľa mňa malo okamžite zastaviť.

A čo potom?

Mali by sme si spolu sadnúť na najvyššej úrovni: Únia miest Slovenska, ZMOS, SK8 a vláda. To znamená, že si za jeden stôl sadne minister financií, ministerka regionálneho rozvoja a investícií, minister dopravy a minister životného prostredia. Mali by sme si zadefinovať, ako to nanovo nastaviť.

Európska komisia presadzuje Európsku ekologickú dohodu. Myslím, že aj my by sme mali uzatvoriť jasnú ekologickú dohodu, čo bude robiť v území štát ako na to nadviaže územná samospráva. Aby sme naplnili záväzky Slovenska voči EÚ. Toto je rozhodujúce. Som presvedčený, že máme čas do apríla budúceho roka, aby sme prijali zákon o regionálnom rozvoji, zadefinovali si územie a povedali si, ako sceliť strategické celky štátu so strategickými regionálnymi projektami miest a obcí a ako ich rovnomerne rozvinúť do územných celkov. Využime prechodné obdobie do prijatia európskej legislatívy na prípravu legislatívy národnej, kde budeme mať všetci jasno.

Zároveň treba nastaviť jasné pravidlá čerpania eurofondov cez CLLD (Miestny rozvoj vedený komunitou, – pozn. red.) alebo Program rozvoja vidieka pre maličké obce, ktoré nie sú súčasťou žiadnych mestských regiónov a sú roztrúsené po území. Je potrebné, aby tiež čerpali eurofondy na základe štátom stanoveného rozvoja. Nechcem povedať, že zabúdame na malé obce, ale treba jednoznačne dať tomu hlavu a päť. A zároveň zdôrazňujem, že nechceme meniť ani územnosprávne členenie ani nič podobné. Momentálne to nemá žiadnu hlavu a päť.

Ani tesne pred koncom programového obdobia nedostali Miestne akčné skupiny na svoje projekty ani euro. Rozvoj územia financovaný z eurodotácií sa podľa nich neuskutočňuje. Hovoria o frustrácii a katastrofe, ktorá môže skončiť finančným kolapsom viacerých akčných skupín.

Programové obdobie by teoreticky malo začať za pár týždňov, aj keď už vieme, že to tak určite nebude. Ale v každom prípade nezostáva do štartu veľa času. Vy hovoríte, že sa má meniť zákon o regionálnom rozvoji. Je na niečo také a na vytváranie nových mechanizmov ešte čas?

Jasné, lebo toto všetko sa deje pod tlakom toho, že máme čas do 1. januára 2021. To je obrovská chyba, ktorá sa momentálne robí z oplašenia. Všetci sme pod stresom, aby sme to rýchlo stihli, lebo 1. januára je termín. A chcem zdôrazniť – Rady partnerstva tu už máme, Integrované územné stratégie tu už máme, udržateľný mestský mestský rozvoj tu už máme. Prečo ich neopravíme a nezlepšíme? Čo teraz ide vucka investovať inde ako doteraz – do ciest, do cyklotrás, do verejnej osobnej dopravy, školstva sociálnych služieb a podobne. Ale veď to tu máme, tak to opravujeme, ak sme niečo pokazili. Ale my hneď vytvárame akože niečo nové, pričom je to rovnaké alebo ešte horšie, ako to, čo je teraz.

S tým termínom už nikto nepočíta.

Vieme, že ten termín bude najskôr v lete budúceho roka. Na Ministerstve dopravy existuje koncepcia územného rozvoja Slovenska, na ktorej dlhodobo pracujú profesionáli. Dokonca má byť aktualizovaná v januári 2021. Takisto, má byť aktualizovaná aj územná koncepcia Slovenska, ktorá presne hovorí o tom, ako sa rozvíjajú mestské regióny a ako sa správajú obyvatelia – kam dochádzajú a kde sú kľúčové jadrové územia, ktoré tvoria najväčšie HDP.

Dnes máme expertov na ministerstvách, či už financií alebo dopravy, ktorí vedú aké strategické územné projekty plánuje štát, ako sa pripravuje na Plán obnovy a kam všade sa má investovať. Som hlboko presvedčený, že my sme dnes na prirodzený komplexný model Čechov, Maďarov a Poliakov pripravení. Len si prosím k tomu sadnime, dohodnime sa a ja garantujem, že do apríla bude prijatý skvelý zákon o regionálnom rozvoji a všetky potrebné dokumenty.

Som presvedčený, že to môže prebehnúť slušne, rýchlo a bezkonfliktne. Problém je, že všetci si idú za svojimi politickými cieľmi a egá nám brania v tom, aby sme si v klude sadli, dali si pauzu a dohodli sa. Nič viac, nič menej. Sme dokonca na to pripravení a máme na to aj dokumenty. Len treba počúvať.

Treba tiež koordinovať prácu ministerstiev. Jedna z kľúčových výčítiek eurokomisie v tomto programovacom období je rezortizmus. Každý rezort si tlačí svoju líniu bez koncepcie takzvaného integrovaného územného rozvoja Slovenska, ktorý od nás vyžaduje Komisia v tomto programovacom období. Preto hovorím, že má byť úplne normálne, ak si sadnú SK8, ZMOS, Únia miest a, opakujem, minister financií, predseda vlády, ministerka regionálneho rozvoja, minister dopravy, minister životného prostredia a možno minister školstva, či práce a nadefinujeme si, akú krajinu chceme mať a koľko do ktorej časti Slovenska potrebujeme investovať. Podobne ako to dnes prebieha pri projekte transformácie hornej Nitry. Tam fungujú všetci vrátane štátu, mesta a regiónu. Využijeme skúsenosti, ktoré nám napríklad ponúkla Svetová banka pri zaostávajúcom prešovskom regióne.

No dobre, ale budúce obdobie programujeme už skoro dva roky. Európska komisia dlhodobo apeluje, aby sa štát a samospráva na niečom konečne dohodli. Prečo sa toto neuskutočnilo doteraz?

Nie, začali sme v januári 2020 – keď sme boli zavolaní na úrad podpredsedu vlády podpísať memorandum. Len pre zdvihnutý prst Komisie, ktorá sa potom s nami stretla vo februári 2020 a Centrálny koordinačný orgán mával memorandum – však sú zapojení. Dovtedy 10 rokov vlád Roberta Fica a Smeru na toto absolútne kašľali. Prevládali v nich čistý rezortizmus a štátny centralizmus bez akejkoľvek úzkej spolupráce s vuckami, mestami a obcami. Súčasne neexistuje súčinná profesionálna, každodenná, úzka spolupráca na príprave projektov, ktoré má čerpať štát a rezorty, ako aj vucky, mestá a obce.

Poviem jeden skvelý príklad. Podľa informácií, ktoré mám, sa štát už rozhodol, že chce z Plánu obnovy postaviť veľkú zdravotnícku nemocnicu v meste Martin za 250 miliónov eur. Keď štát niečo také rozhodne, tak sa to má urobiť v súčinnosti s regiónom, mestom a jeho okolím. Má sa povedať „my budeme stavať nemocnicu a vy nám ukážte, aké máte projekty, ktoré s ňou súvisia a čo prinesú“. Cez toto to vieme zafinancovať a postaviť novú cestu, či železničné spojenie. Alebo novú škôlku a nové školy. Urobme projekt integrovanej územnej stratégie spolupráce so štátom. Na toto bude čerpať peniaze štát, na toto VUČka a na toto mesto.

Rozhodovanie o eurofondoch má byť jednoduchšie, efektívnejšie a bližšie k občanom.

Ale toto dnes neexistuje. Dnes je množstvo požiadaviek primátorov a starostov z jednotlivých území, ktorí vedú, že potrebujú čerpať peniaze z eurofondov. Sú to veľké strategické projekty a mestá netušia, či to dostanú, alebo nie, lebo nevedia, čo spraví štát.

Je to buď o tom, že máte šťastie, lebo poslanec NR SR, alebo jeho poradca, je z Prešova, či **Spišskej Novej Vsi**. A on si to tam presadí. Alebo nemáte šťastie, lebo žiadny poslanec NR SR, ani poradca, nepochádza z tohto regiónu a strategické investície, ktoré potrebujú, tam neprídu. Nie je to koncepčné, nemá to systém, nemá to koordináciu ako v Čechách, Poľsku a Maďarsku, nemá to nič.

Ako prezident Únie miest Slovenska opakujem, nikto momentálne nepracuje s pojmom mestský rozvoj a oblasťami, ako sú metropolitné regióny, mestské aglomerácie, stabilné regionálne územia, ohrozené regionálne územia a vidiek. Nikto nepracuje s týmito piatimi kľúčovými elementami. Žiadnymi celonárodnými online diskusiami s kľúčovými aktérmi toto nikdy v živote nevyriešime.

Na jednej strane sa tvárimo, ako so všetkými diskutujeme, ale na druhej strane tu chýba líder na úrovni štátu, ktorý dá jasné zadanie v tom, ako si to predstavuje. Bez toho môžete diskutovať koľko chcete, ale výsledok bude žalostný.

K strategicko-plánovacím regiónom hovoríte, že by ich mal zadefinovať štát. Nie je to tak, že takéto regióny majú vznikať na základe prirodzenej vôle a ochoty miest a obcí spolupracovať? Nie je to lepšie, ako, keď im to nariadi štát?

Nie, nie je to lepšie.

Prečo?

V Trenčianskom samosprávnom kraji vzniklo deväť strategicko-plánovacích regiónov na báze okresov. V Prešovskom samosprávnom kraji vznikli strategicko-plánovacie regióny na základe prirodzených regiónov. V Trnavskom samosprávnom kraji plánovacie regióny ešte nevytvorili, lebo sa buď nevedia dohodnúť, alebo nevedia, čo majú robiť.

Do toho existuje ďalšia diskusia o tom, čo je to udržateľný mestský rozvoj (UMR) a dochádza tam k obrovským napätiam. Napríklad v Banskobystrickom samosprávnom kraji. Tam na základe odporúčania MIRRI takýmto územím chce byť aj Brezno, Banská Bystrica a Zvolen. Európska komisia toto, samozrejme, nikdy nedovolí, lebo jej to nedáva zmysel, keďže sú všetky mestá v jednom regióne Banskobystrického samosprávneho kraja.

Ako by to teda malo vyzerať?

Strategický dokument na Ministerstve dopravy, ktorý sa volá Koncepcia územného rozvoja Slovensko hovorí, že z hľadiska počtu obyvateľov, tvorby HDP, dochádzky za prácou, do škôl, do nemocníc a na súdy, sú tu tri metropolitné regióny.

Metropolitný región Bratislava – Trnava – Nitra, Zvolen – Banská Bystrica – Brezno a Prešov – Košice. To sú tri regióny, ktoré spĺňajú charakteristiku metropolitných regiónov, na ktorej sa vieme dohodnúť.

Potom je tu približne 13 takzvaných mestských aglomerácií, ktoré sú buď prirodzenými centrami regiónov, alebo sú mestá veľmi blízko seba a vedú fungovať ako mestská aglomerácia. Napríklad Poprad-Kežmarok-

Levoča, alebo Komárno-Nové Zámky, Trenčín-Nové Mesto nad Váhom-Ilava-Dubnica či Humenné-Michalovce. Ide o mestské aglomerácie s príľahlými obcami, ktoré využívajú servis aglomerácii a automaticky do toho spadajú.

Potom sú tu takzvané klasické stabilné regionálne centrá typu Myjava, Bardejov a Levice, ktoré sú samostatné a fungujú ako územné regionálne centrá.

Ďalej sú to vidiecke oblasti, ktoré by dokázali vytvoriť spoločnú stratégiu v rámci svojej oblasti. Nie sú v priamom kontakte s aglomeráciami, ale v ich prípade napríklad vieme podporiť turizmus. Toto všetko je dnes dané týmto dokumentom. Všetko je to spočítané, preskúmané a štát to má na papieri.

Keďže sa ale tohto nedržíme, tak sa to dole v území definuje úplne nezmyselne. Mnoho strategicko-plánovacích regiónov nedáva žiadny zmysel. Je to len o tom, že sa stretnete, nasekáte obrovské množstvo projektov a budete sa modliť, aby ste na nejaký projekt získali peniaze. Neexistuje žiadna koncepcia integrovaného územného rozvoja. Je to o tom, že treba mať čím viac projektov. Je to boj o peniaze, to je úplne všetko.

Potom sú tu UMR, ktoré sú najistejšie z hľadiska dopytových výziev a peňazí. Preto sa začali po nich všetky mestá vrhať, lebo tam majú aspoň istotu, že tie peniaze dostanú. Európska komisia stanovuje územný mestský rozvoj ako niečo, čo je dané definitívne a od čoho štát nemôže len tak ustúpiť. Začalo sa o to hlásiť viacero miest, no Európska komisia im povedala, že s tým nesúhlasí, lebo nedáva zmysel mať územný mestský rozvoj v Dubnici, Ilave, Trenčíne, Brezne, Banskej Bystrici, Zvolene, Humennom a Michalovciach.

Aký je teda ideálny počet území udržateľného mestského rozvoja? Ako by mali vzniknúť?

UMR by mali byť mestá, ktoré sú jadrom prirodzených regiónov. Týchto je v tejto chvíli 17.

Európska komisia chce, aby sa eurofondy na regionálny rozvoj využívali cez integrované územné stratégie. Kto by bol zodpovedný za územnú dohodu a za prípravu takýchto stratégií? Na akej úrovni by mali vzniknúť?

Je to veľmi jednoduché. Keby existoval metropolitný región Bratislava – Trnava – Nitra, tak by mohla vzniknúť Rada partnerstva, kde budú zastúpené všetky mestá v tomto regióne. Budú tam zastúpení aj šéfovia jednotlivých regionálnych združení Miest a obcí Slovenska, ktorí by reprezentovali obce. Jeden hlas by mali aj zástupcovia jednotlivých VUC, pretože tento metropolitný región ide naprieč tromi územnými celkami. Plus tam majú byť zastúpení aj socio-ekonomickí partneri a štát.

Všetci títo aktéri by sa na úrovni štátu a partnerstiev mali dohodnúť na strategických investíciách do celého metropolitného regiónu. Mali by si dohodnúť, kto čo bude čerpať. A mali by nájsť aj dohodu aj aký typ projektov obcí a miest v rámci strategických investícií budú podporené. To znamená, že doprava, cyklo doprava, zeleň, inovácie a všetko ostatné. To všetko sa dá krásne nadefinovať a urobiť.

Som presvedčený, že keby to bolo takto, tak sme za tri mesiace hotoví. Boli by sme štátom, ktorý rýchlo, efektívne, zmysluplne a hlavne rovnomerne rozvíja regionálnu politiku a dochádzalo by k znižovaniu regionálnych rozdielov, nie naopak.

A v otázke ste použili jeden pojem: územná dohoda. Presne toto potrebujeme, keď už to raz dáme na papier, musí to platiť. No bohužiaľ bez riadne uzatvorenej a vymožiteľnej územnej dohody medzi štátom a územím bude pretrvávať tento žalostný stav v neudržateľnom regionálnom rozvoji.

Je v únii miest Slovenska jednotný pohľad na to, čo hovoríte? Lebo v Bratislave som napríklad takúto výhradu nepočul. Tam mali už prvé zasadnutie Rady partnerstva, už pracujú na svojich integrovaných stratégiách, sú v tom ďalej ako ostatné kraje. Vidia to teda ostatní primátori podobne ako vy?

Bratislava bude mať vždy výhodu v tom, že je na území, ktoré je najbližšie ku všetkým vládnym predstaviteľom a ministerským úradníkom. Nemusia cestovať, lobiť a strácať čas. Majú to rovno pod nosom, nehovoriac o tom, že množstvo kľúčových hráčov sú ministri, poslanci NR SR, ktorí žijú v Bratislave: sú z Bratislavy alebo sa sem presťahovali. Takže bavia sa o niečom, čo sa ich osobne týka. A ich mestská funkčná oblasť je definovaná zákonom. Čo je obrovská výhoda.

Som presvedčený o tom, že všetky mestá z Únie miest Slovenska považujú náš návrh za absolútne rozumný a dobrý. Zároveň, úprimne poviem, že sa mnohí primátori obávajú, že keby sa tomuto vzopreli, tak nedostanú nič a ohrozia rozvoj svojho územia. Kolegovia sa prispôbujú hre, aby z nej ich mestá so svojimi projektami nevypadli. Majú strach vzoprieť sa.

Ja osobne mám veľkú obavu z toho, že mne a môjmu mestu sa nakoniec nič nevráti. Ale ten boj za to stojí, pretože vždy bojujem za niečo, čo ma pre túto krajinu zmysel. Nechcem byť len primátor Trenčína, ale chcem vnímať krajinu, v ktorej žijem a v ktorej sa rozvíjam. Je mi hrozne ľúto, že v tomto programovacom období robíme tie isté chyby.

Keď hovoríte o Bratislave a Bratislavskom samosprávnom kraji, tak aj Bratislava je za to, aby sa urobilo to čo, hovorí Únia miest Slovenska. Nakoniec, kľúčový človek z Bratislavy sa spolupodieľal na našej koncepcii.

Bohužiaľ sa ukazuje, že nás nikto nepočúva a všetci sa z nás smejú. Aj Bratislava sa tomu prispôbuje a mám trochu zlý pocit z toho, že sa spolieha na to, že sa jej podarí väčšinu projektov zrealizovať práve preto, že sú v Bratislave. Kdežto my mimo Bratislavy nie sme si až takí istí v tomto.

MIRRI nedávno do pripomienkového konania predložilo materiál, kde sa určujú sprostredkovateľské orgány (SO) na budúce programové obdobie, z ktorého majú vypadnúť krajské mestá a vyššie územné celky? Považujete to za problém?

Samozrejme.

Prečo je to problém?

Bez ohľadu na to, čo budú vymýšľať na MIRRI, v zmysle návrhu nariadenia EÚ, ak robíte integrovanú územnú investíciu na území udržateľného mestského rozvoja, o výbere operácie má rozhodovať príslušný mestský orgán. A toto platilo aj doteraz. A práve na toto doplatilo Slovensko, lebo centrálna vláda chcela mať rozhodovanie cez rôzne fenty dvojkolovosti, hodnotenia vylučujúcich kritérií na Riadiacom orgáne a bodovacích kritérií a takýmto

spôsobom zmiatli Komisiu v roku 2015. A v rozbehnutom vlaku to už nebolo možné meniť. Preto žiadame: poučme sa, čo sme zle urobili a vylepšime to a necentralizujeme – toto zabilo Integrovaný regionálny operačný program (IROP).

Samosprávne kraje a rezorty zdravotníctva a kultúry sú nespokojné s návrhom ministerstva regionálneho rozvoja, podľa ktorého by v budúcom programovom období mali byť vylúčené z riadenia eurofondov. Argumenty Remišovej rezortu pre tento krok považujú za účelové a povrchné.

Ide o centralizáciu riadenia a centralistické rozhodovanie, ktoré je považované za jednoduchší proces celkového fungovania. Je to jednoznačný dôsledok toho, že MIRRI nemá tento proces pod kontrolou. Je evidentné, že sa zbavujú zodpovednosti a stanovujú si pravidlá tak, ako som už hovoril. Týmto krokom si chcú zabezpečiť, že budú mať pod kontrolou riadenia všetkých procesov. Je to vo svojej podstate dôkaz, že neveria regiónom.

Na jednej strane hovoria, že chcú, aby sme to robili zdola hore – nech si dávame projekty a robíme systém strategicko-plánovacích regiónov. A vzápätí nám odkážu, „viete čo, tak vám neveríme a budeme to riadiť centrálné z jedného ministerstva. Berieme vám sprostredkovateľské orgány, lebo nie ste schopní to robiť sami“. Na úrovni mesta Trenčín máme dvoch ľudí, ktorí od roku 2016 sú plne v systéme riadenia eurofondov. Sú to vysoko kvalifikovaní ľudia na území mesta, kde budú ešte minimálne 3 roky pôsobiť. Lebo plnia funkciu SO pre IROP do roku 2023. Prečo ich nevyužijeme? Veď nemali jedno auditné zistenie, že pochybili vo svojich kompetenciách, tak prečo?

Ako sa to môže prejavovať v praxi?

V praxi sa to bude prejavovať tak, že budeme zas posilať listy a prosiť úradníčku alebo úradníka v Bratislave, aby nám povedali, čo sa bude na ministerstve diať a kto to bude kontrolovať. Vlastne sa bude diať to isté čo teraz.

Dnes existujú sprostredkovateľské orgány, ale v tomto programovacom období sme museli svoje kompetencie z krajských miest odovzdať „dohodou o spolupráci“ a tak si napríklad kultúra a zdravotníctvo v IROP zobrali pod svoje rezorty kompletne celé riadenie, ktoré sme im „dobrovoľne“ pod tlakom z omeškania čerpania z IROP odovzdali. Tým pádom sú všetci primátori a starostovia závislí na rozhodnutiach štátneho úradníka na nejakom ministerstve.

Mimochodom, to čerpanie nie je také zlé pre zlú prácu SO v krajských mestách, ale vďaka tomu, že štát si časť kompetencií zobral na svoju rezortnú úroveň. Vďaka štátu, nie vďaka regiónom a mestám, sme dnes najhoršie čerpajúcou krajinou Európskej únie. Preto hovorím, že keď to takto zostane, tak budeme najhoršie čerpajúcou krajinou EÚ aj naďalej.

[Späť na obsah]

31. V regiónoch sa zriaďujú ďalšie antigénové odberové miesta

[27.11.2020; mytrnava.sme.sk; Trnava / Spravodajstvo; 00:00; TASR]

<https://mytrnava.sme.sk/c/22543841/v-regionoch-sa-zriaduju-dalsie-antigenove-odberove-miesta.html>

Hlavný hygienik tvrdí, že rozširovanie siete antigénových odberových miest má veľký zmysel.

BRATISLAVA. Viaceré regionálne úrady verejného zdravotníctva ponúkajú možnosť dať sa otestovať zadarmo antigénovými testami na ochorenie COVID-19.

V súčasnosti ich funguje 24, na založení ďalších sa pracuje.

V piatok o tom informovala hovorkyňa Úradu verejného zdravotníctva Daša Račková, pričom pripomenula, že na Slovensku je celkovo 36 regionálnych úradov verejného zdravotníctva.

Hlavný hygienik Slovenskej republiky Ján Mikas tvrdí, že rozširovanie siete už fungujúcich antigénových odberových miest po celom Slovensku má veľký zmysel.

“Ochrana zdravia jednotlivca je veľmi podstatná, preto bude dôležité, aby možnosť antigénového testovania využilo čo najviac ľudí. Epidemiologická situácia na Slovensku a v okolitých krajinách je stále vážna. Pomocou antigénových testov dokážeme identifikovať najviac infekčné osoby, pričom sa ľudia rýchlo dozvedia výsledok,” povedal.

Úrad verejného zdravotníctva SR pokračuje v dôslednom vyhľadávaní kontaktov osôb pozitívne testovaných na nový koronavírus.

Dodal, že pozitívne testovaným osobám a ich úzkym kontaktom je nariadená izolácia, respektíve karanténa. Potrebné je dodržiavať pokyny všeobecného lekára a príslušného RÚVZ.

Otestovať sa je možné na týchto odberných miestach:

- Banská Bystrica: Cesta k nemocnici 1
- Bardejov: Kuzmányho 18
- Dolný Kubín: Nemocničná 1944
- Galanta: Hodská 2352/62
- Komárno: Mederčská 39
- Košice: Kúpalisko Červená hviezda Staničné námestie 5
- Levice: Komenského 3186/4
- Lučenec: Ulica A. Petőfiho č. 1
- Martin: Ul. Kuzmányho 27

- Michalovce: S. Chalupku
- Nitra: Damborského 15
- Poprad: ul. Zdravotnícka 3525/3
- Prešov: Jána Hollého 5
- Prievidza: Nemocničná 8, Bojnice
- Rimavská Sobota: Sama Tomášika 14
- Rožňava: Špitálska 3
- **Spišská Nová Ves**: A. Mickiewicza 6
- Stará Ľubovňa: Obrancov mieru 1
- Svidník: ul. Sov. Hrdinov 79
- Trebišov: Jilemnického 3370/2
- Trenčín: Nemocničná 4
- Trnava: Budova MsÚ Trnava, Trhová 3
- Veľký Krtíš: Banícka 679
- Žiar nad Hronom: Ul. Cyrila a Metoda 357/23

Čítajte viac: <https://domov.sme.sk/c/22543786/koronavirus-pribudnu-dalsie-antigenove-odberove-miesta.html>

[Späť na obsah]

32. V regiónoch sa zriaďujú ďalšie antigénové odberové miesta

[27.11.2020; domov.sme.sk; Domov; 00:00; TASR]

<https://domov.sme.sk/c/22543786/koronavirus-pribudnu-dalsie-antigenove-odberove-miesta.html>

Hlavný hygienik tvrdí, že rozširovanie siete antigénových odberových miest má veľký zmysel.

BRATISLAVA. Viaceré regionálne úrady verejného zdravotníctva ponúkajú možnosť dať sa otestovať zadarmo antigénovými testami na ochorenie COVID-19.

V súčasnosti ich funguje 24, na založení ďalších sa pracuje.

V piatok o tom informovala hovorkyňa Úradu verejného zdravotníctva Daša Račková, pričom pripomenula, že na Slovensku je celkovo 36 regionálnych úradov verejného zdravotníctva.

Hlavný hygienik Slovenskej republiky Ján Mikas tvrdí, že rozširovanie siete už fungujúcich antigénových odberových miest po celom Slovensku má veľký zmysel.

“Ochrana zdravia jednotlivca je veľmi podstatná, preto bude dôležité, aby možnosť antigénového testovania využilo čo najviac ľudí. Epidemiologická situácia na Slovensku a v okolitých krajinách je stále vážna. Pomocou antigénových testov dokážeme identifikovať najviac infekčné osoby, pričom sa ľudia rýchlo dozvedia výsledok,” povedal.

Úrad verejného zdravotníctva SR pokračuje v dôslednom vyhľadávaní kontaktov osôb pozitívne testovaných na nový koronavírus.

Dodal, že pozitívne testovaným osobám a ich úzkym kontaktom je nariadená izolácia, respektíve karanténa. Potrebne je dodržiavať pokyny všeobecného lekára a príslušného RÚVZ.

Otestovať sa je možné na týchto odberných miestach:

- Banská Bystrica: Cesta k nemocnici 1
- Bardejov: Kuzmányho 18
- Dolný Kubín: Nemocničná 1944
- Galanta: Hodská 2352/62
- Komárno: Mederčská 39
- Košice: Kúpalisko Červená hviezda Staničné námestie 5
- Levice: Komenského 3186/4
- Lučenec: Ulica A. Petőfiho č. 1
- Martin: Ul. Kuzmányho 27
- Michalovce: S. Chalupku
- Nitra: Damborského 15
- Poprad: ul. Zdravotnícka 3525/3
- Prešov: Jána Hollého 5
- Prievidza: Nemocničná 8, Bojnice
- Rimavská Sobota: Sama Tomášika 14
- Rožňava: Špitálska 3
- **Spišská Nová Ves**: A. Mickiewicza 6
- Stará Ľubovňa: Obrancov mieru 1
- Svidník: ul. Sov. Hrdinov 79
- Trebišov: Jilemnického 3370/2
- Trenčín: Nemocničná 4
- Trnava: Budova MsÚ Trnava, Trhová 3
- Veľký Krtíš: Banícka 679

33. Markušovciam výdavky za stráženie osady štát preplatil, Gelničanom ich škrtol

[27.11.2020; spis.korzar.sme.sk; Spiš Korzár / Spravodajstvo zo Spiša; 00:00; Mária Šimoňáková]

<https://spis.korzar.sme.sk/c/22543022/markusovciam-vydavky-za-strazenie-osady-stat-preplatil-gelnicanom-ich-skrtol.html>

Mesto žiadalo takmer osemtisíc, dostalo len zlomok. Mestská polícia strážila a zásobovala Háj 14 dní. (8 fotografií)

GELNICA. Takmer pol roka čakalo mesto Gelnica, kým dostane od štátu preplatené výdavky za prvú vlnu nákladov spojených s riešením koronakrízy.

Tento týždeň sa peňazí aj dočkali. Ostali však nemilo prekvapení. Zo žiadaných takmer osemtisíc eur dostali preplatených niečo vyššie tisíc.

Pritom v marci bola v Gelnici prvá karanténa miestnej osady. Pre muža, ktorý vtedy porušil po návrate z Anglicka povinnú karanténu, mesto na dva týždne uzatvorilo osadu Háj a nepretržite ju strážilo.

Gelničania si v žiadosti uplatnili len skutočne vynaložené peniaze.

Najväčšou položkou zo strany mesta bolo stráženie osady mestskými policajtmí, presnejšie ich mzdy. A práve tieto výdavky štát mestu neuznal.

Na druhej strane, rovnako ľudskú prácu v obci Markušovce v okrese **Spišská Nová Ves** štát preplatil.

Ponúka sa videnie, že na dvoch okresných úradoch, v rámci jedného kraja, platia rôzne pravidlá pri preplácaní výdavkov.

Osadu s porušenou karanténou opáskovali

Koncom marca v Gelnici opáskovali osadu Háj.

Lokalitu monitorovali 24 hodín denne, 14 dní.

Miestnym obyvateľom pracovníci mesta zabezpečovali stravu, pitnú vodu či palivové drevo.

Stalo sa tak po tom, čo mladý Gelničan nerespektoval povinnú karanténu a z mesta si urobil korzo.

Na jeho nezodpovedné konanie vtedy upozornili pracovníci miestnej občianskej poriadkovej služby. V karanténe skončilo 80 ľudí.

„Okamžite sme vtedy zvolali krízový štáb mesta. Kontaktovali sme aj Okresný úrad v Gelnici, Ministerstvo vnútra SR, Ministerstvo obrany SR a žiadali informáciu, ako máme danú situáciu riešiť. Vtedy to bol prvý prípad na Slovensku, že z osady ušiel občan, ktorý sa vrátil zo zahraničia a išiel si nakúpiť, pritom mal byť v povinnej domácej karanténe,“ priblížil marcové okolnosti primátor mesta Dušan Tomaško (nez.).

Mesto plnilo pridelenú úlohu

Mesto začalo konať a v rovnakej chvíli mu začali plynúť aj nevyhnutné náklady na zabezpečenie karantény osady.

Tú bolo potrebné nonstop strážiť a monitorovať. Miestnym ľuďom pomáhať so zabezpečením nevyhnutných vecí.

„Komunikovali sme s Ústredným krízovým štábom aj s úradom splnomocnenca a oni navrhli, aby sme lokalitu strážili. Naši mestskí policajti, ktorí inak majú 8-hodinové služby sa tu striedali v 12- až 16-hodinových službách. Máme iba piatich mestských policajtov, takže chlapi museli mať sále nadčasy. Nebolo to ľahké,“ doplnil primátor.

Koncom marca mali Gelničania doložiť výdavky spojené s korona opatreniami.

Mestu vznikli celkové náklady 7 814,41 eur. Išlo o náklady na rúška, respirátory, ochranné rukavice, okuliare, nápleky na topánky, dezinfekčné prostriedky, cestovné náklady, ako aj mzdy a odvody.

Práve náklady na prácu mestských policajtov tvorili najväčšiu položku z požadovaného balíka, 6 363,95 eur.

A práve tie štát Gelnici zo zoznamu vyškrtnol a nepreplatil. Na účet mesta tak prišlo necelých 1 400 eur.

Tomaško netají sklamanie. „Vôbec neviem, prečo nám tieto položky vyškrtnli. My sme dostali úlohu od krízového štábu a iba ju splnili. Chceme sa opýtať, či by ministerstvo znova nezvážilo našu žiadosť, či by znova nemohlo prehodnotiť, to, čo nám škrtli. Konali sme na odporúčanie krízového štábu, nič viac,“ zdôraznil gelnický primátor.

Nepreplatené tisícky budú v meste chýbať

Vyššie šesťtisíc eur, ktoré dalo mesto na stráženie lokality, budú teraz v mestskej kase chýbať.

„Každé euro je pre našich ľudí z mesta. Čo im poviem, že nám škrtli 6 300 eur, keď sme iba plnili, čo sme mali splniť. Tie peniaze nám budú chýbať. Hoci to nie je veľká suma, ale keď dáme dokopy viacero menších čiastok, tak sa dostaneme ku zaujímavej sume, ktorú dokážeme zúžitkovať v meste,“ zdôraznil primátor.

Nepáči sa mu ani skutočnosť, že peniaze prišli po pol roku od podania žiadosti.

Nevie ani to, či za druhú vlnu prídu peniaze ešte v tomto roku. Komplikuje to aj prácu pri tvorbe rozpočtu pre rok 2021.

„V týchto dňoch sme riešili rozpočet na budúci rok. Vôbec nevieme, aké peniaze máme zahrnúť ešte do tohto rozpočtu, keďže za chvíľu musíme uzatvoriť rok. Momentálne sme dostali len financie za prvú vlnu a nevieme, s čím ešte môžeme rátať a s čím už nie. Žijeme neisté obdobie pre samosprávy a problémy tomu nenapomáhajú,“ dodal Tomaško.

Markušovciam výdavky na ľudskú prácu preplatili

Zaujímavou je, že obci Markušovce Okresný úrad v **Spišskej Novej Vsi** preplatenie mzdových nákladov schválil.

Okresné úrady overujú pravdivosť a opodstatnenosť oprávnených výdavkov miestnej samosprávy na základe právnych predpisov.

Hlavne ide o uplatňovanie skutočných výdavkov na civilnú ochranu obyvateľstva z prostriedkov štátneho rozpočtu prostredníctvom kapitoly rozpočtu Ministerstva vnútra (MV) SR.

Výdavky prepláca štát na základe overenia predložených dokladov.

Overovanie robí zriadená verifikačná komisia na OÚ a následne sa tieto výdavky schvaľujú sekciou Krízového riadenia MV SR.

Verifikačná komisia OÚ obci Markušovce uznala výdavky viac ako 140-tisíc eur.

K najväčším položkám, ktoré boli podľa komisie oprávnené, patrila práve ľudská práca.

„V obci sa šli rúška vo veľkom počte, ale tie slúžili nielen na prvú vlnu, ale aj na druhú, resp. ďalšiu. Výdavky boli na mzdy pre službu, ktorú obec využila na stráženie miestnej minority, aby zabránila možnému šíreniu ochorenia,“ vysvetlila prednostka spišskonovoveského OÚ Mária Dudžáková.

Z 22 samospráv v okrese Gelnica dostali preplatené výdavky len 10 z nich.

Okrem mesta Gelnica to boli obce Helcmanovce, Henclová, Margecany, Nálepko, Prakovce, Richnava, Švedlár, Veľký Folkmar, Žakarovce.

Najviac dostala obec Richnava, takmer 8 700 eur, Prakovce takmer 7 000 eur, vyše 4 700 eur Švedlár.

Výdavky pre mesto schvaľoval bývalý prednosta

S otázkou, ako postupovali pri schvaľovaní oprávnených výdavkov pre mesto Gelnica, sme sa obrátili na Okresný úrad v Gelnici.

Zaujímalo nás, čo bolo dôvodom vyškrtnutia nákladov spojených s ľudskou prácou zo zoznamu preplatených.

„V marci som tu na úrade nerobil prednostu. Bol tu prednostom niekto iný. Na základe jeho zváženia a rozhodnutia tieto peniaze neboli preplatené,“ krátko komentoval súčasný prednosta OÚ Peter Baloga, ktorý do úradu nastúpil pred necelým mesiacom.

O stanovisko sme požiadali aj Ministerstvo vnútra SR. Zaujímalo nás, prečo sa pri preplácaní výdavkov postupovalo podľa dvojakého metra.

Alebo dva okresné úrady v rámci jedného kraja vychádzajú z rôznych usmernení?

Ako sa uvádza v stanovisku tlačového odboru kancelárie ministra vnútra, v prípade, že mesto nemá preplatené všetky vynaložené výdavky spojené so zvládnutím prvej vlny pandémie, môže sa obrátiť na príslušný okresný úrad, ktorý vykonával verifikáciu oprávnených nákladov.

„Zástupca samosprávy môže požiadať o sprístupnenie záznamu z verifikačnej komisie. V prípade opodstatnených výhrad môže zaslať žiadosť na sekciu krízového riadenia MV SR na preskúmanie záverov verifikačnej komisie. Zároveň predloží podklady ktoré budú potvrdzovať námietky voči rozhodnutiu okresného úradu. Ministerstvo vnútra sa požiadavkou bude zaoberať,“ zaznieva zo stanoviska.

[Späť na obsah]

34. Počet infikovaných bude rásť, predpokladá Krajčí. Negatívny test budú potrebovať aj pendleri

[27.11.2020; pravda.sk; Spravodajstvo; 00:00; TASR]

https://spravy.pravda.sk/domace/clanok/570035-vo-stvrtok-na-slovensku-pribudlo-1849-infikovanych-nakaze-podlahlo-22-ludi/?utm_source=pravda&utm_medium=rss&utm_campaign=rss

Počet infikovaných koronavírusom by mal rásť. Slovensko sa pravdepodobne dostalo na úroveň reprodukčného čísla z 0,9 na 1. Kľzavý medián stúpol z čísla 1326 na 1811. Počet hospitalizácií aj 14-dňová incidencia mierne klesli. V piatok to na tlačovej konferencii k epidemiologickej situácii a aktuálnym informáciám súvisiacim s ochorením COVID-19 povedal minister zdravotníctva Marek Krajčí (OĽANO).

VIDEO: Minister Krajčí o epidemiologickej situácii.

Počet hospitalizovaných s ochorením klesol z 1778 na 1685. Sedemdnňový priemer testov stúpol z 7211 na 8051. V rámci sedemdnňovej incidence po krajoch je na tom najhoršie Trenčiansky kraj, naopak, najlepšie je na tom Bratislavský kraj. Aktuálne sú podľa Krajčího najzasiahnutejšie okresy Skalica, Senica či Púchov.

Najviac pozitívnych nad 65 rokov je v Prešovskom kraji s 370 prípadmi. Najlepšie je na tom Bratislavský kraj, kde evidujú 110 takýchto prípadov. Celkovo je takýchto prípadov aktuálne 1836.

Priemerný počet úmrtí spojených s ochorením COVID-19 je 30 prípadov denne. Krajčí uviedol, že celkový počet úmrtí spojených s koronavírusom je 1000 prípadov. „Kompetentné úrady potvrdili 771 prípadov úmrtí spôsobených priamo ochorením COVID-19,“ dodal.

Mapa šírenia koronavírusu na Slovensku Na mape môžete vidieť celkový počet prípadov na konkrétny okres.
zdroj: NCZI

Všetky grafy, štatistiky a čísla o koronavírusu

Všetky grafy

Situácia v nemocniciach je podľa neho síce lepšia, no nevidieť rapidný pokles pacientov. Pripomenul, že v súčasnosti je hospitalizovaných 1685 pacientov s podozrením na ochorenie či ochorením COVID-19, 122 ľudí potrebuje pľúcnu ventiláciu. „Najvážnejšia situácia je v Prešovskom a Žilinskom kraji,“ upozornil minister zdravotníctva.

Slovensko má 898 voľných lôžok s kyslíkom a 930 obsadených lôžok s kyslíkom. Aktuálne funguje 154 antigénových odberových miest, podľa Krajčího by mali pribúdať.

Preukazovať sa testom na hraniciach budú aj pendleri

Pendlerom, študentom či zamestnancom pracujúcim v zahraničí, na ktorých sa doposiaľ vzťahovala výnimka, by mala od 7. decembra pribudnúť povinnosť preukázať sa negatívnym antigénovým testom na nový koronavírus. Nemal by byť starší ako dva týždne, informoval ďalej Krajčí.

Zdôvodnil to tým, že aj keď sa situácia v okolitých krajinách zlepšuje, pretože väčšina krajín má lockdowny, situácia je naďalej vážna. Pandémiu sa darí zvládať v Česku i Poľsku. Najviac postihnutou krajinou je susedné Rakúsko. Prijaté opatrenia v Rakúsku však podľa šéfa rezortu zdravotníctva majú svoj efekt a situácia sa tam tiež zlepšuje. V rámci okolitých krajín je podľa neho najlepšia situácia na Slovensku.

Vyhľadávka k hraniciam by mala byť vypracovaná hlavným hygienikom SR Jánom Mikasom budúci týždeň.

Nákaze podľahlo ďalších 22 ľudí

Na Slovensku odhalili PCR testy 1849 nových prípadov nákazy, čo je podobné číslo ako v niekoľkých predchádzajúcich dňoch. Celkovo tak evidujeme už 103 106 pozitívne testovaných na nový koronavírus. Počas uplynulého dňa urobili spolu 10 928 PCR testov.

V dôsledku ochorenia Covid-19 zomrelo ďalších 22 ľudí. Celkový počet obetí pandémie stúpol na 771. Informovalo o tom Národné centrum zdravotníckych informácií. Vyliečilo sa ďalších 2 907 pacientov, celkovo ich počet stúpol na 59 285.

Antigénové testy odhalili 748 nových nakazených, celkovo vykonali za uplynulý deň 17 162 antigénových testov.

Najviac pozitívne testovaných bolo v Trenčianskom kraji (395), nasleduje Prešovský kraj (263), Košický (239), Trnavský (234), Banskobystrický (209), Nitriansky (191), Žilinský (189) a Bratislavský (129).

V nemocniciach je hospitalizovaných 1 685 pacientov, z nich potvrdené ochorenie má 1 480 ľudí. Na JIS je 101 pacientov, podporu umelej pľúcnej ventilácie potrebuje 122 osôb.

Antigénové odberové miesta zriaďujú aj RÚVZ

Viacere regionálne úrady verejného zdravotníctva (RÚVZ) ponúkajú možnosť dať sa otestovať zadarmo antigénovými testami na ochorenie COVID-19. V súčasnosti ich funguje 24, na založení ďalších sa pracuje. TASR o tom v piatok informovala hovorkyňa Úradu verejného zdravotníctva (ÚVZ) SR Daša Račková, pričom pripomenula, že na Slovensku je celkovo 36 RÚVZ.

Hlavný hygienik Slovenskej republiky Ján Mikas tvrdí, že rozširovanie siete už fungujúcich antigénových odberových miest po celom Slovensku má veľký zmysel. „Ochrana zdravia jednotlivca je veľmi podstatná, preto bude dôležité, aby možnosť antigénového testovania využilo čo najviac ľudí. Epidemiologická situácia na Slovensku a v okolitých krajinách je stále vážna. Pomocou antigénových testov dokážeme identifikovať najviac infekčné osoby, pričom sa ľudia rýchlo dozvedia výsledok,“ povedal.

ÚVZ SR pokračuje v dôslednom vyhľadávaní kontaktov osôb pozitívne testovaných na nový koronavírus. Dodal, že pozitívne testovaným osobám a ich úzkym kontaktom je nariadená izolácia, respektíve karanténa. Potrebné je dodržiavať pokyny všeobecného lekára a príslušného RÚVZ.

Otestovať sa je možné na týchto odberných miestach:

Banská Bystrica: Cesta k nemocnici 1

Bardejov: Kuzmányho 18

Dolný Kubín: Nemocničná 1944

Galanta: Hodská 2352/62

Komárno: Mederčská 39

Košice: Kúpalisko Červená hviezda Staničné námestie 5

Levice: Komenského 3186/4

Lučenec: Ulica A. Petőfiho č. 1

Martin: Ul. Kuzmányho 27

Michalovce: S. Chalupku

Nitra: Damborského 15

Poprad: ul. Zdravotnícka 3525/3

Prešov: Jána Hollého 5

Prievidza: Nemocničná 8, Bojnice

Rimavská Sobota: Sama Tomášika 14

Rožňava: Špitálska 3

Spišská Nová Ves: A. Mickiewicza 6

Stará Ľubovňa: Obrancov mieru 1

Svidník: ul. Sov. Hrdinov 79

Trebišov: Jilemnického 3370/2

Trenčín: Nemocničná 4

35. Niekdajší nádejny reprezentant skončil v Košiciach a posilnil Spišskú Novú Ves

[27.11.2020; sport.sk; sport.sk; 00:00; Zdroj: SITA]

<https://sport.aktuality.sk/c/471452/niekdajsi-nadejny-reprezentant-skoncil-v-kosiciach-a-posilnil-spissku-novu-ves>

Zdroj: TASR

HK **Spišská Nová Ves** hlási solídnu posilu do útoku. Tretí tím tabuľky SHL sa na facebooku pochválil angažovaním 20-ročného Róberta Džugana, ktorý bol na prelome rokov 2019 a 2020 na majstrovstvách sveta do 20 rokov v Česku so štyrmi gólmi najlepším strelcom slovenského tímu.

V aktuálnej sezóne rodák z Levoče odohral osem zápasov v Tipos extralige v drese HC Košice, ale bez bodového zisku.

“Tešíme sa z návratu nášho úspešného odchovanca a reprezentanta SR. Robo je dynamický hráč s výborným korčuľovaním, ktorý ide každé striedanie naplno. Očakávame od neho fyzickú hru, kvalitný forčeking a dôraz pred bránkou súpera. Je to hráč, ktorý charakterovo zapadá do mozaiky nášho tímu. Veríme, že mu pomôžeme k ďalšiemu hokejovému rastu tak, ako on nám k vytúženému cieľu,” uvádza sa na facebooku HK **Spišská Nová Ves**.

Ambiciózni Spišiaci po reštarte SHL z dôvodu karantény absolvovali zatiaľ len jedno stretnutie. V stredu 25. 11. na domácom ľade zdolali lídra tabuľky - hráčov Martina 6:3. V piatok 27. 11. sa predstavia v Topoľčanoch.

[Späť na obsah]